

Universiteit
Leiden

ACTUALITEITEN

*Covid-19 | inzage- en vergeetrechten | big data
& datafication & algorithms & artificial
intelligence etc.*

@zwnne

prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE | 27 januari 2022

1

*de zgn. toezichtsreflex
en de algoritme autoriteit*

2

problematisch

Coriine Prins (UvT, WRR) in
NJB 25 januari 2022

*Laat ik beginnen met het plan om de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) als algoritme-autoriteit aan te wijzen. Alhoewel de keuze op het eerste gezicht een logische lijkt, zijn er redenen om deze te heroverwegen. Allereerst vanuit het belang van ministeriële verantwoordelijkheid en parlementaire controle. Afgelopen juni heb ik op deze plaats, voortbouwend op een ongevraagd advies van de Raad van State, gewezen op de staatsrechtelijke implicaties van het groeiend aantal en de steeds grotere rol van (Europese) toezichthouders. Kort gezegd: met het uitdijend arsenaal aan toezichthouders en activiteiten die daar worden belegd, kalft de ruimte voor ministeriële verantwoordelijkheid af. **Sowieso is het wat mij betreft problematisch dat de AP nagenoeg zonder enige serieuze controle of reflectie standpunten uitdraagt die zich soms maar moeizaam verhouden met wat rechters of wetgever daarover hebben gezegd. Slechts spaarzaam kunnen deze standpunten door de rechter worden gecorrigeerd.** Kortom, voor een adequate (parlementaire) controle op – en daarmee vooral ook maatschappelijk debat over – het gebruik van algoritmen is de AP niet de aangewezen keuze.*

3

*If I go to a pub one day
and I share with four of my friends around the table
in a public place*

4

if I go to a pub one evening

AG Bobek Opinion 6 October
2021, C-245/20 X v AP

56. *If I go to a pub one evening, and I share with four of my friends around the table in a public place (thus unlikely to satisfy the private or household activity exception [..]) a rather unflattering remark about my neighbour that contains his personal data, which I just received by email (thus by automated means and/or is part of my filing system), do I become the controller of those data, and do all the (rather heavy) obligations of the GDPR suddenly become applicable to me? Since my neighbour never provided consent to that processing (disclosure by transmission), and since gossip is unlikely ever to feature amongst the legitimate grounds listed in Article 6 of the GDPR, (30) I am bound to breach a number of provisions of the GDPR by that disclosure, including most rights of the data subject*

5

CONTROVERSE OVER CORONA
de temperatuur op de werkvloer

6

Mag een bedrijf of werkgever algemene en systematische controles van de lichaamstemperatuur van werknemers en/of bezoekers uitoefenen?

De Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit beschouwt **de loutere opname** van de lichaamstemperatuur niet als een verwerking van persoonsgegevens. Voor zover dergelijke temperatuuropname dus niet gepaard gaat met een bijkomende registratie of verwerking van persoonsgegevens, is de AVG niet van toepassing.

In het algemeen geldt hier dat een werkgever geen maatregelen kan nemen die het bestaande arbeidsrechtelijk regelgevend kader of instructies van bevoegde overheden te buiten gaan.

Corona op de werkvloer

Wanneer het gaat om de gezondheid van werknemers, is het belangrijk om te weten wat de werkgever mag en wat niet. Dit document geeft u meer informatie over de mogelijkheden van de werkgever op het gebied van de gezondheid van werknemers.

Een werkgever mag géén temperatuur opnemen van werknemers. Want dat zijn gegevens betreffende de gezondheid. En dat gaat de werkgever niks aan...

Wanneer het gaat om de gezondheid van werknemers, is het belangrijk om te weten wat de werkgever mag en wat niet. Dit document geeft u meer informatie over de mogelijkheden van de werkgever op het gebied van de gezondheid van werknemers.

Zelf testen mag wel

Wanneer het gaat om de gezondheid van werknemers, is het belangrijk om te weten wat de werkgever mag en wat niet. Dit document geeft u meer informatie over de mogelijkheden van de werkgever op het gebied van de gezondheid van werknemers.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Corona op de werkvloer

Als werkgever heeft u de plicht om voor een veilige werkomgeving te zorgen. Tijdens de coronacrisis wilt u natuurlijk voorkomen dat een werknemer met het coronavirus zijn of haar collega's besmet. Wellicht wilt u daarom uw medewerkers controleren op corona. Bijvoorbeeld door hun temperatuur op te meten. Maar mag u dit wel zelf doen?

Geen medische gegevens verwerken

Als werkgever mag u geen medische gegevens van uw personeel verwerken. U mag uw werknemers dus niet vragen naar hun gezondheid of een test afnemen ter controle.

De reden van een ziekmelding bijhouden mag ook niet. Zo is dat geregeld in de privacywet, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Zelf testen mag niet

Dit betekent dat u uw werknemers niet zelf mag testen op corona. U kunt wel een (bedrijfs)arts uw personeel laten testen op corona.

9

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

AP: temperatuur meten mag niet zomaar

Nieuwsbericht / 24 april 2020

Categorie:

Werkgevers die de lichaamstemperatuur van hun werknemers opmeten voordat zij naar binnen mogen. Of de temperatuur meten van hun bezoekers, zoals vrachtwagenchauffeurs die lading komen lossen. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) hoort dat dit regelmatig gebeurt. Deze organisaties zijn echter in overtreding en riskeren daarmee een hoge boete.

Overtreding

Aleid Wolfsen, voorzitter van de AP: 'Natuurlijk willen we allemaal zo snel mogelijk weer aan het werk en deze coronacrisis achter ons laten.'

We horen dat allerlei organisaties verschillende middelen inzetten om mensen snel te kunnen controleren op koorts. Niet alleen met een thermometer, maar ook met thermische camera's.

Dat mag niet. Vanuit de privacywet, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), is dit een ernstige overtreding. Als dit gebeurt, zullen we als AP handhavend optreden.'

Gezondheidsgegevens

Het is verboden om mensen te temperatuur en daarmee hun

10

Temperaturen tijdens corona

Waarom geldt de AVG?

De AVG geldt in deze situatie omdat u niet alleen iemands temperatuur meet, maar u vervolgens ook iets doet met dit medische gegeven. U meet immers niet voor niets.

Uw doel is om iemand toegang te geven of te weigeren. Daartoe moet de temperatuur van deze persoon meestal worden doorgegeven of ergens worden geregistreerd. Zodat er bijvoorbeeld een poortje kan opengaan om iemand door te laten.

Zie verder: Waarom valt temperaturen als toegangscontrole meestal onder de AVG?

Wanneer geldt de AVG niet?

De AVG geldt niet als alleen de temperatuur wordt afgelezen en daar verder niets mee gebeurt. Dus als de temperatuur niet wordt geregistreerd en ook niet in een geautomatiseerd systeem terechtkomt.

Andere grondrechten

Maar let op: ook al is de AVG niet van toepassing, de inbreuk op iemands privacy kan toch groot zijn. En ook de bescherming van andere grondrechten, zoals de integriteit van het lichaam, kan nadrukkelijk in het

controles
knemers,
aar let op:
opsporen,
ermee
de
peratuur
en. U meet
e moet de
fergens
engaan om
est al onder

wat als het wel een verwerking van gezondheidsgegevens zou zijn..?

- AVG is van toepassing op de geheel of gedeeltelijke geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens
- AVG verbiedt de verwerking van gezondheidsgegevens, tenzij...
- met uitdrukkelijke **toestemming**,
- **vitaal** belang

levensbedreigende situatie...?

in vrijheid gegeven..?

Overw. 43 AVG: Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke...

wat als het wél verwerking van gezondheidsgegevens zou zijn...?

verwerking van gezondheidsgegevens is verboden.

tenzij...

(g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid [...]

- ❑ op grond van Unierecht of lidstatelijk recht
- ❑ waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, m.n. van het beroepsgeheim

13

wettelijke plicht: goed werkgever resp. veilige werkomgeving

werkgever en de werknemer zijn verplicht zich als **een goed werkgever** en een goed werknemer te gedragen.

arbeidsplaatsen zijn veilig toegankelijk en kunnen veilig worden verlaten. Ze worden zodanig ontworpen, gebouwd, uitgerust, in bedrijf gesteld, gebruikt en onderhouden, dat gevaar voor de veiligheid en **de gezondheid** van de werknemers zoveel mogelijk is voorkomen. Voorts worden zij zindelijk, zoveel mogelijk vrij van stof en voor zover de veiligheid van de arbeidsplaats dat vereist, ordelijk gehouden.

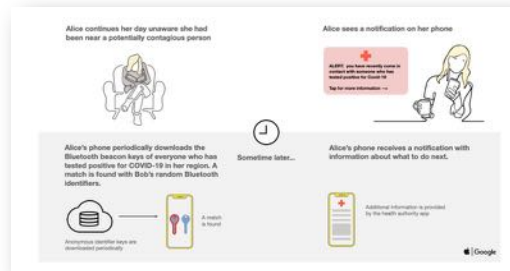
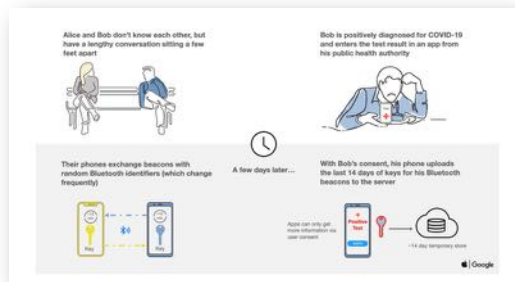
voldoende concreet...?

inbreuk voorzienbaar?

Aangezien daardoor het privéleven van de betrokkenen wordt geraakt, behoeft het verzamelen, vastleggen, bewerken, bewaren en gebruiken van de ANPR-gegevens, zoals dat in feite heeft plaatsgevonden, een **voldoende precieze wettelijke grondslag** [...] De door het Hof genoemde algemene taakstelling van de Belastingdienst, waarmee het Hof kennelijk het oog heeft op artikel 2, lid 1, van de Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003, voldoet niet aan dit vereiste. Dat artikel bepaalt slechts in algemene zin dat de Belastingdienst is belast met de heffing en invordering van rijksbelastingen.

HR 24 februari 2017,
ECLI:NL:HR:2017:288

14

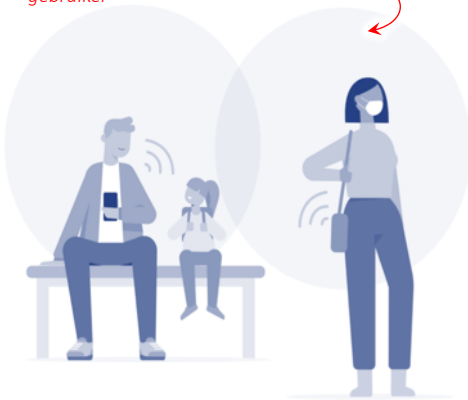
CONTROVERSE OVER CORONA de CoronaMelder

15

dus niet:
CoronaCheck-app

app registreert dat de éne gebruiker gedurende een bepaalde tijd (zeg 15 min.) in de buurt was (1,5 m.) van een andere gebruiker

GGD of huisarts stelt besmetting vast

Minister VWS zendt bericht naar iedereen die in de buurt was van besmet persoon

16

voorraag: kan overheid wel gebruik maken van toestemming...?

Wij plaatsen een kanttekening bij de opmerking van de Afdeling advisering dat gegevensverwerking door de overheid uitsluitend kan worden gebaseerd op artikel 6, eerste lid, onderdelen c en e, AVG. Uiteraard zijn dit voor de overheid de meest voor de hand liggende rechtsgronden, maar de AVG sluit met betrekking tot de overheid uitsluitend het gerechtvaardigd belang (artikel 6, eerste lid, onderdeel f) uit.

Het is dan ook niet bij voorbaat ondenkbaar dat onder omstandigheden, bij wijze van uitzondering en bij het ontbreken van een andere rechtsgrondslag, een gegevensverwerking door een overheidsinstantie plaatsvindt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Kst. II 2017/18, 34851, nr. 4, p. 35

17

want is die toestemming dan wel vrij gegeven...?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een

overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

18

want is die toestemming dan wel vrij gegeven...?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een **duidelijke wanverhouding** tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, **en dit** het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

de wanverhouding impliceert dat het dus dat het per definitie onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (per definitie)

of:

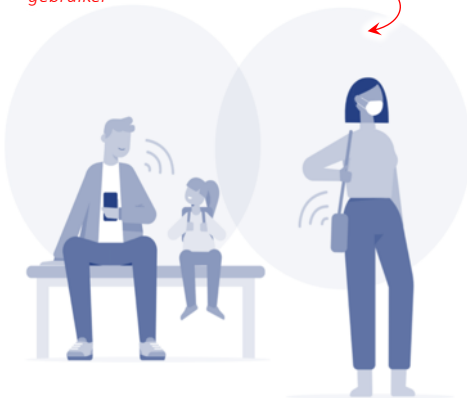
als er een wanverhouding is én als het daardoor onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven (toets)

19

dus niet:
CoronaCheck-app

app registreert dat de éne gebruiker gedurende een bepaalde tijd (zeg 15 min.) in de buurt was (1,5 m.) van een andere gebruiker

GGD of huisarts stelt besmetting vast

Minister VWS zendt bericht naar iedereen die in de buurt was van besmet persoon

20

voor de minister,
grondslag vóór de aanpassing van de Wet publieke gezondheid

art. 3.1
 Wpg

Onze Minister bevordert de kwaliteit en doelmatigheid van de publieke gezondheidszorg en draagt zorg voor de instandhouding en verbetering van de landelijke ondersteuningsstructuur

art. 7.1
 Wpg

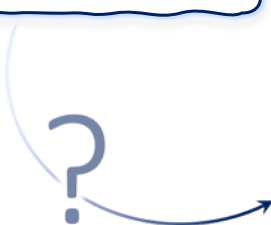
Onze Minister [geeft] leiding aan de bestrijding [van de pandemie] en Onze Minister [kan] de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen

duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?
 zie: overw. 141

taak van algemeen belang (e-grond)

- kan de minister op basis van deze bevoegdheid persoonsgegevens verwerken in het kader van de CoronaMelder? ~~X~~
- zo niet, kan de minister dan deze persoonsgegevens verwerken op basis van toestemming van de gebruiker? ✓

toestemming (a-grond) ✓

CoronaMelder

PELS RIJCKEN

toestemming kan wél, want gebruiker kiest er zelf voor
 andere EU-lidstaten én EDPB gaan ook uit van toestemming
 en het wissingsrecht van art. 17.1 AVG is sowieso niet van toepassing o.g.v. art. art. 11.1 AVG

toestemming kan niet, want gebruiker kan de op andere devices vastgelegde codes niet verwijderen overeenkomstig het wissingsrecht van art. 17.1 AVG

Raad van State

verdedigbaar is dat vanwege het feit dat gebruik vrijwillig is toestemming, gelet op de AVG, een toereikende grondslag vormt voor met gebruik van de app samenhangende verwerkingen van persoonsgegevens

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Maar de bewaartermijn is
14-dagen. En beslistermijn
een maand (art. 12.4 AVG)...

geen sprake van toestemming
omdat het wissingsrecht niet kan
worden uitgeoefend...

Met hantering van toestemming als grondslag voor verwerking van persoonsgegevens is namelijk geassocieerd dat er een 'sterke' controle van betrokkene over de verwerking van diens persoonsgegevens is.

[In] de notificatie-app is intrekking van toestemming of het maken van bezwaar tegen deze verwerking echter niet tot nauwelijks realiseerbaar. Zo kan betrokkene door intrekking van een eenmaal gegeven toestemming weliswaar de verdere verzameling van persoonsgegevens voorkomen, maar kan niet na een beroep op het recht op vergetelheid (artikel 17 AVG) de verwijdering van reeds verzamelde persoonsgegevens worden bewerkstelligd. Die bevinden zich namelijk – gedurende 14 dagen na contact – in de app van andere gebruikers.

Ook kan na de door de gebruiker ingevoerde melding over een coronabesmetting de gegevensverwerking via de backend server niet (meer) ongedaan worden gemaakt. Deze wordt nog minstens 24 uur na intrekking van de toestemming en/of verwijdering van de app verwerkt.

Brief d.d. 6 augustus 2020, kenm.
z2020-11824 inzake advies op
voorafgaande raadpleging
COVID19 notificatie-app

23

de **geldigheid** van de door betrokkene gegeven toestemming is afhankelijk van zijn of haar mogelijkheden om inzage-, verwijderings- en andere rechten uit te oefenen...

24

taak van algemeen
belang (e-grond)

art. 6d
Wpg

1. In het kader van de taak van Onze Minister, bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 7, eerste lid, en voorts ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder c, ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2 kan een notificatieapplicatie worden ingezet waarmee vroegtijdig zicht kan worden verkregen op een mogelijke infectie met dat virus door bij te houden welke gebruikers in elkaars nabijheid zijn geweest en hen in voorkomende gevallen te waarschuwen over een mogelijke infectie met het virus. *Voor zover noodzakelijk kunnen Onze Minister en de gemeentelijke gezondheidsdiensten bij het beheer en de toepassing van deze notificatieapplicatie persoonsgegevens verwerken, waaronder persoonsgegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 9 van de Algemene verordening gegevensbescherming.*

duidelijk, nauwkeurig
en voorspelbaar!

25

In de Wet publieke gezondheid wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6d

[...]

8. Het is verboden een ander te verplichten tot het gebruik van de notificatieapplicatie dan wel enig ander vergelijkbaar digitaal middel.

26

app tijdenk is en door niemand verplicht kan worden, ook niet door bijvoorbeeld horeca of werkgevers.

De door de minister geraadpleegde landsadvocaat is nogal kritisch op uw advies. Zo zou u weinig aandacht hebben voor de buitengewone omstandigheden die de app noodzakelijk maken. Wat vindt u van die kritiek?

! 'Die zit op de grens van het ongepaste.' Over de ernst van corona bestaat bij ons geen enkele twijfel. Maar: juist in tijden van crises moet je kritisch blijven en helder nadenken. De Nederlandse burger moet zeker weten dat niemand bij zijn persoonlijke gegevens kan komen, ook al is de app vrijwillig.'

Uw critici zeggen dat de app door deze harde opstelling vertraging kan oplopen

'Dat is echt onzin. Die appathon met de eerste ideeën voor de app

27

CONTROVERSE OVER CORONA *telecomgegevens*

28

hoe en waarom telecomgegevens gebruiken..?

Wél

- om te zien in hoeverre maatregelen effectief zijn
- om in te schatten hoe de pandemie zich ontwikkelt

Bijv. als in Nederland de terrassen opengaan en in België nog niet

En níet

- om individuen te volgen en hen aan te spreken op hun gedrag

Singapore, China(?)

29

welke regels gelden er voor telecomgegevens..?

- regels voor locatiegegevens die wél en niet worden gebruikt om telecomdiensten aan te bieden
- van toepassing op telecomaanbieders
- uitzonderingen

art. 11.5
Telecomwet

telecomgegevens moeten worden geanonimiseerd, behalve als deze nodig zijn voor het verzorgen van de telecomdienst (incl. facturering en beheer ervan) en, mét toestemming, mogen de gegevens worden gebruikt voor voor marketing van telecomdiensten of voor zgn. «toegevoegde waarde dienst»

- nationale veiligheid;
- voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten.

bestrijding van pandemie ?

30

anonimiseren!

maar wat is «anoniem»...?

(26) Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen **redelijkerwijs** valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle **objectieve factoren**, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen

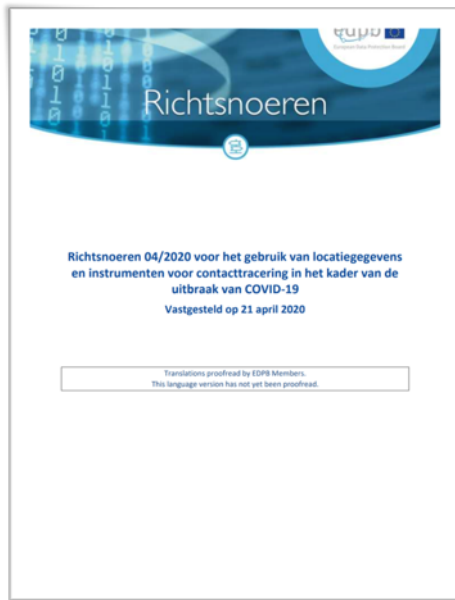
«niet-identificeerbaar»

Het is niet vereist dat iedere mogelijkheid de gegevens met betrekking tot personen te gebruiken, is uitgesloten. Is deze mogelijkheid weliswaar theoretisch aanwezig maar is ondenkbaar dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, dan kan ervan worden uitgegaan dat de gegevens niet als persoonsgegevens worden aangemerkt.

overw. 26
Preamble AVG

kamerstukken II 1997/98, 25892, nr. 3, p. 48

de andere EU-privacytoezichthouders...

Met anonimisering wordt bedoeld op het gebruik van een reeks technieken die het onmogelijk maken om gegevens met een “redelijke” inspanning te koppelen aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Bij deze “redelijkheidstoets” moet rekening worden gehouden met zowel objectieve aspecten (vereiste tijd en technische middelen) als contextuele elementen die per geval kunnen verschillen (zoals zeldzaamheid van een verschijnsel, populatiedichtheid, aard en volume van de gegevens). Als de gegevens niet door deze toets komen, zijn ze niet geanonimiseerd en blijft de AVG er dus op van toepassing.

33

AP weet het beter... (?)

AP brief 25 juni 2018 inzake
Normenkader digitale billboards

De AP heeft in haar Beleidsregels cameratoezicht uitgelegd dat ook sprake kan zijn van persoonsgegevens als personen niet of niet herkenbaar in beeld worden gebracht, zolang de beelden betrekking hebben op een natuurlijke persoon en die persoon identificeerbaar is. [...]

Alleen in uitzonderlijke gevallen zal dus géén sprake zijn van de verwerking van persoonsgegevens, als de camera's technisch zodanig zijn ingericht dat het

absoluut niet mogelijk is om mensen herkenbaar in beeld te brengen.

Het is niet vereist dat iedere mogelijkheid de gegevens met betrekking tot personen te gebruiken, is uitgesloten. Is deze mogelijkheid weliswaar theoretisch aanwezig maar is ondenkbaar dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, dan kan ervan worden uitgegaan dat de gegevens niet als persoonsgegevens worden aangemerkt.

kamerstukken II 1997/98, 25892, nr. 3, p. 48

34

dus volgens AP...

lees: andere EU-lidstaten met dezelfde wetgeving als Nederland (!)

Gebruik telecomdata tegen corona kan alléén met wet

Nieuwsbericht / 1 april 2020

Categorie:

Privacy & corona, Internet en telecom

Locatiegegevens gebruiken om de overheid te helpen in de strijd tegen het coronavirus is niet volledig onmogelijk, maar kan alleen als daar een wettelijke regeling voor bestaat. Dat zegt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in reactie op ideeën om locatiegegevens van burgers in te zetten om verspreiding van het virus te remmen.

'We zien in andere landen systemen waarbij de overheid locatiegegevens van telecombedrijven gebruikt tegen verspreiding van het coronavirus', zegt AP-voorzitter Aleid Wolfsen.

'Ook in Nederland worden dit soort ideeën geopperd. Maar dit kan niet zomaar. Wij hebben gekeken hoe dit eventueel kan, mocht de Nederlandse overheid dit willen'.

35

As European governments rushed to embrace technology to fight the coronavirus, a plainspoken Dutchman emerged as a thorn in their side. Aleid Wolfsen's message: Don't pretend your solutions are privacy-friendly. In a group that normally keeps disagreements quiet, Wolfsen stands out. A former politician and mayor of Utrecht who had no formal training in data protection when he took on his role in 2016, he has repeatedly been at odds with her watchdogs, most of whom do not have a political background.

The official in charge of Europe's grouping of privacy regulators was also keen to play down any disagreements. There is "no difference in the positions" of different privacy regulators and the "Dutch case was a specific case," Andrea Jelinek said, while a spokesperson for the group, the

European Data Protection Board, added: "The legal concept of anonymization is not an absolute concept."

Europe's Data Protection Supervisor, who had OK'd the Commission's use of telecoms data to track the coronavirus, said: "There is a difference between the technical impossibility of doing something to the very end, and something which we would call an effective anonymization."

36

Kamerstukken II 2019/20, 35479 Wetsvoorstel Tijdelijke informatieverstrekking RIVM

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2019–2020

35 479 Tijdelijke bepaling in verband met de informatieverstrekking aan het RIVM bij de bestrijding het novel coronavirus (2019-nCoV) (Tijdelijke wet informatieverstrekking RIVM i.v.m. COVID-19)

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het RIVM te ondersteunen in haar taak om werkzaamheden te verrichten bij de bestrijding van het novel coronavirus (2019-nCoV); Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Na artikel 14.6 van de Telecommunicatiewet wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 14.7

1. Onze Minister is bevoegd om, in overeenstemming met Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, aanbieders van openbare mobiele telecommunicatienetwerken die openbare mobiele telefoniediensten aanbieden te verplichten de informatie bedoeld in het tweede lid te verstrekken aan het CBS, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek. Het CBS gebruikt en bewerkt de door de aanbieders verstrekte informatie uitsluitend ten behoeve van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en milieu van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet op het RIVM, dat deze informatie uitsluitend gebruikt in verband met diens taak op grond van artikel 6c van de Wet publieke gezondheid bij de bestrijding van het novel coronavirus (2019-nCoV).

2. De informatie die op grond van het eerste lid wordt verstrekt bestaat uit de totaal aantallen per Nederlandse gemeente en per uur van de mobiele eindapparaten die op enig moment in dat uur in die gemeente

37

Kst II 2020/21, 35479,
nr. 3, p. 6-7

Wetsvoorstel Tijdelijke wet
informatieverstrekking RIVM in
verband met COVID-19

Er is misschien een theoretische mogelijkheid om te identificeren. Maar daarmee zijn het nog geen persoonsgegevens...!

De informatie [...] is wegens het hoge aggregatieniveau en het minimale getal van 15 per groep per gemeente per uur, naar het oordeel van de regering niet herleidbaar tot identificeerbare natuurlijke personen.

Hoewel er studies zijn die de – theoretische – mogelijkheid aantonen om in bepaalde gevallen ook geaggregeerde locatiedata te herleiden tot identificeerbare natuurlijke personen, valt niet redelijkerwijs te verwachten dat de verwerkingsverantwoordelijke of een andere persoon deze middelen gebruikt.

De kosten van en de tijd benodigd voor identificatie zonder daarbij gebruik te kunnen maken van de brongegevens (de locatie- en verkeersgegevens die de aanbieders beheren) maken een dergelijke identificatie onwaarschijnlijk. Belangrijk hierbij is dat het de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet verboden is om de brongegevens aan derden ter beschikking te stellen.

38

controverse...!

Daarbij verwijst de regering naar HvJ EU 19 oktober 2016, C-582/14, *Breyer/Duitsland*, ECLI:EU:C:2016:779. Het Hof overweegt in punt 46 van dit arrest dat herleidbaarheid niet redelijkerwijs kan worden aangenomen indien de identificatie van de betrokkene bij wet verboden is. Ook gelden er voor de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet strenge eisen voor de beveiliging van de brongegevens waardoor ook het risico op onbevoegde toegang tot deze gegevens tot een minimum wordt beperkt.

Tot slot zijn zowel het RIVM als het CBS bij de verwerking van de door de aanbieders verstrekte informatie gebonden aan het doel in artikel 14.7 van de Telecommunicatiewet. Dit betekent dat het voor deze instanties verboden is om de gegevens herleidbaar te maken, als dat technisch al mogelijk zou zijn. *Het gaat hier naar het oordeel van kabinet dan ook om statistische gegevens waarop de AVG niet van toepassing is.*

absoluut onmogelijk...

AP brief 25 juni 2018 inzake Normenkader digitale billboards

De AP heeft in haar Beleidsregels cameratoezicht uitgelegd dat ook sprake kan zijn van persoonsgegevens als personen niet of niet herkenbaar in beeld worden gebracht, zolang de beelden betrekking hebben op een natuurlijke persoon en die persoon identificeerbaar is. [...]

Aleen in uitzonderlijke gevallen zal dus géén sprake zijn van de verwerking van persoonsgegevens, als de camera's technisch zodanig zijn ingericht dat het **absoluut niet mogelijk** is om mensen herkenbaar in beeld te brengen.

Het is niet vereist dat iedere mogelijkheid de gegevens met betrekking tot personen te gebruiken, is uitgesloten. In deze mogelijkheid weliswaar theoretisch aanwezig maar is ondenkbaar dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, dan kan ervan worden uitgegaan dat de gegevens niet als persoonsgegevens worden aangemerkt.

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Locatiegegevens niet anoniem

Wijzig in onze privacy policy 2018 dat de Telecommunicatiewet mogen telecombedrijven met andere gegevens van klanten delen met de overheid. Het is of de klanten daarvoor zelf toestemming hebben gegeven of de gegevens anoniem zijn.

Toespraak van de AP over de herleidbaarheid van gegevens. En het anoniem maken van dit soort gegevens kan niet, omdat dat niet aanneembaar is.

We weten waar iemand woont of werkt en die gegevens combineren met de geïntegreerde locatiegegevens van heel veel mensen, kan met de combinatie achteraf wel bij welke locatiegegevens hoort.

Dat maakt van deze gegevens persoonsgegevens en die mag niet zonder reden, zegt Willem.

Locatiegegevens kunnen helpen

De AP vindt dat het beeld bestaat dat het beperkt en onder streng toezicht gebruik van locatiegegevens de overheid mogelijk kan helpen om de aanpak van het virus te verbeteren.

39

RECHTSVRAGEN OVER INZAGE *wat valt er onder, en wat niet?*

40

VRAGEN OVER INZAGE

wat valt er onder, en wat niet?

41

wáár gaat het over? of: waar gáát het over?

art. 15
AVG

verzoek moet gepreciseerd zijn,
maar hoeft niet te worden
gemotiveerd

de natuurlijke persoon op wie de
gegevens betrekking hebben

- een **recht** van de **betrokkene**
- om **op verzoek** uitsluitel te krijgen
- over het al dan niet verwerken van hem betreffende **persoonsgegevens**
- en als dat het geval is om **inzage** daarin te verkrijgen
- alsmede aanvullende relevante **informatie**

gegevens waarover de
verwerkingsverantwoordelijke
beschikt (niet die hij kan
samenstellen)

in beginsel een volledig
overzicht, soms een kopie

herkomst, ontvangers etc.

42

bedoeling van het inzagerecht

Preambule AVG

(63) Een betrokkene moet het recht hebben om de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld, in te zien, en om dat recht eenvoudig en met redelijke tussenpozen uit te oefenen, *zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en de rechtmatigheid daarvan kan controleren.*

Preambule RI. 95/46/EG

(41) Overwegende dat een ieder over het recht moet kunnen beschikken toegang te verkrijgen tot de gegevens die het voorwerp van een verwerking vormen en hemzelf betreffen, *zodat hij zich van de juistheid en de rechtmatigheid van de verwerking ervan kan vergewissen; [...]*

de betrokkene kan zijn inzagerecht gebruiken om te controleren of de hem betreffende gegevens kloppen en op een rechtmatige wijze worden verwerkt

43

Rb A'dam 9 april 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:2250

4.20. Het inzagerecht was voorheen in artikel 12 van de Richtlijn persoonsgegevens vastgelegd. Dat inzagerecht had tot doel de betrokkene in staat te stellen kennis te nemen van de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld en te controleren of die gegevens juist zijn en rechtmatig zijn verwerkt. *Er zijn geen aanwijzingen dat onder de AVG de doelstelling en omvang van dit inzagerecht ten opzichte van de Richtlijn persoonsgegevens is gewijzigd.* De rechtbank neemt dan ook tot uitgangspunt dat de uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) en de Hoge Raad die zijn gewezen over het inzagerecht ten tijde van de Richtlijn persoonsgegevens ook gelding hebben nu de AVG van kracht is.

rechtspraak over art. 35 Wbp of art. 12a RI 95/46/EG heeft onverminderd betekenis voor art. 15 AVG

44

HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ4663 (Dexia)

(3.4) [...]Het in art. 35 gebruikte begrip "volledig overzicht" moet veeleer als **een ruime aanduiding** van de verplichting tot het verschaffen van de gegevens en niet als een beperking worden beschouwd.

alle relevante informatie over de betrokkene, waaronder bijvoorbeeld ook transcripts van analoge geluidsopnames van telefoongesprekken

Niet: de juridische analyse die is opgenomen in de zgn. minuut

HJEU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081

(48) [D]e gegevens over de aanvrager van een verblijfstitel die in de minuut zijn weergegeven, en in voorkomend geval die welke in de juridische analyse in die minuut zijn weergegeven, [zijn] „persoonsgegevens” [waarop het inzagerecht betrekking kan hebben], maar dat **die analyse als zodanig niet aldus kan worden gekwalificeerd.**

45

HJEU 20 december 2017, C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994 (Nowak)

(56) Aangezien de door een kandidaat geformuleerde schriftelijke antwoorden op een beroepsexamen en de eventuele opmerkingen van de examinator bij deze antwoorden aldus **kunnen worden getoetst op inzonderheid hun nauwkeurigheid en de noodzaak om te worden bewaard [...], alsook het voorwerp kunnen uitmaken van een rectificatie of uitwissing [...], moet worden vastgesteld dat het verlenen van een recht op toegang tot die antwoorden en opmerkingen [...], het doel van die richtlijn dient, dat erin bestaat de bescherming te garanderen van het recht op persoonlijke levenssfeer van de kandidaat in verband met de verwerking van zijn persoonsgegevens [...].**

Niet anders dan IND-arrest...!

waar het dus om gaat is of de gegevensverwerking kan worden getoetst aan (o.a.) regels van gegevensbeschermingsrecht

46

alleen persoonsgegevens...

Zie HvJEU 19 oktober 2016, C-582/14,
ECLIC:EU:C:2016:779 (Breyer)

Rb Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590

7. [V]erweerder [heeft] aannemelijk gemaakt dat binnen de gemeente Den Haag géén IP-adressen worden vastgelegd, opgeslagen en gekoppeld aan personen. Er is dan ook geen sprake van directe of indirecte herleidbaarheid naar personen. Daartoe is van belang dat verweerder heeft toegelicht dat IP adressen indirect herleidbaar kunnen zijn tot een persoon, maar dat daarvoor middelen moeten worden ingezet om dit te kunnen vaststellen.

Verweerder heeft daarbij aangegeven dat het ondoenlijk qua tijd en mankracht is om van alle burgers met wie gecommuniceerd wordt, de identificatie via een IP-adres te achterhalen. Daarbij is van belang dat de gemeente niet zelf over de gegevens om een koppeling te kunnen maken tussen een IP-adres en een burger beschikt, maar zijn er gegevens nodig van een Internet Service Provider. Nu de verwerking een excessieve inspanning van verweerder vergt, waaraan niet gevaar voor identificatie in de praktijk onbeduidend is, kan het IP adres niet beschouwd worden als persoonsgegeven.

47

alleen aanspraak op wat er al is

Rb A'dam 29 januari 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:207

4.3 [...] Er is geen grond om T-Mobile te verzoeken tot verstrekking van locatiegegevens die zij in haar normale bedrijfsvoering niet creëert.

Dat T-Mobile op grond van de wet op last van het bevoegd gezag gehouden kan zijn om de persoonsgegevens die zij verwerkt te combineren met het radioplan en zodoende de locatie van een klant op een bepaald moment vast te kunnen stellen, maakt niet dat dergelijke locatiegegevens deel uitmaken van de persoonsgegevens die T-Mobile in haar bedrijfsvoering verwerkt. Artikel 35 Wbp geeft [verzoeker] dan ook niet het recht om T-Mobile om een overzicht van dergelijke locatiegegevens te vragen.

48

VRAGEN OVER INZAGE

belangen van de verwerkingsverantwoordelijke

49

'fishing expedition'

Art. 43 Wbp

De verantwoordelijke kan artikel 35 buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van: [...]

(e) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Hof Den Bosch 11 december 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:5221

7.12.8 [H]et hof [is] van oordeel dat het kennismemingsverzoek van [appellanten] zo weinig concreet is dat gespreken moet worden van een **ontoelaatbare 'fishing expedition'**.

7.12.9. Het voorgaande betekent dat, voor zover daar door de Rabobank nog niet aan was voldaan, de verzoeken van [appellanten] vanwege de onbepaaldheid daarvan moeten worden afgewezen.

Idem o.a.

Hof Den Bosch 1 februari 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:363

50

preciseren

Overw. 63 AVG

[..] Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een grote hoeveelheid gegevens betreffende de betrokkene verwerkt, moet hij de betrokkene voorafgaand aan de informatieverstrekking kunnen verzoeken om te **preciseren** op welke informatie of welke verwerkingsactiviteiten het verzoek betrekking heeft.

Rb A'dam 20 juni 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:4404

4.11. Integrale honorering van het verzoek van [verzoeker] om alle verwerkte persoonsgegevens zou onder deze omstandigheden niet alleen **welhaast praktisch ondoenlijk zijn** maar ook een veel te omvangrijke en daarmee kostbare zoektocht van [verweerster] meebrengen.

Om aan dit algemene verzoek te voldoen zou [verweerster], alle bij haar aan te treffen documenten – ook die van digitale aard – moeten doorzoeken ten einde daaruit vervolgens die stukken te halen waarin ten minste één persoonsgegeven met betrekking tot [verzoeker] voorkomt en daartoe kosten maken.

Daarbij komt dat in de door [verzoekers] verzochte stukken persoonsgegevens van derden zullen voorkomen, zodat [verweerster]

51

preciseren...

Overw. 63 AVG

[..] Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een grote hoeveelheid gegevens betreffende de betrokkene verwerkt, moet hij de betrokkene voorafgaand aan de informatieverstrekking kunnen verzoeken om te **preciseren** op welke informatie of welke verwerkingsactiviteiten het verzoek betrekking heeft.

Rechtbank NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.17. Gelet op de grote hoeveelheid gegevens die de rechtbank Amsterdam verwerkt mag van [verzoekers] worden verwacht dat zij **preciseren op welke informatie of welke verwerkingsactiviteit het verzoek betrekking heeft**. Dat hebben zij gedaan in het aanvullende verzoekschrift onder I tot en met IX. Voor zover hun verzoek zich ook richt op andere dan de ~~daarin genoemde gegevens~~ hebben [verzoekers] dat **onvoldoende duidelijk gemaakt**.

Verzoek hoeft niet te worden gemotiveerd. Maar bij veelomvattend verzoek moet verzoeker wél duidelijk maken wat hij/zij wenst in te zien. En waarom(..?)

52

beleidsnotities, correspondentie enz.

Art. 15.4 AVG

Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Art. 41 UAVG

De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in [o.a. art. 15 AVG] buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van [...]

(i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen;

Rb NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.10.[...] [verzoekers] [hebben] een recht [...] op

inzage in **interne instructies en aantekeningen van medewerkers in het dossier**. Deze stukken zijn hii

uitstek bedoeld voor intern overleg en beraad.

Datzelfde geldt voor e-mails van medewerkers van de rechtbank Amsterdam [d.w.z. verwerkingsverantwoordelijke] onderling over de zaak.

Zie ook (anders)...

ABRvS 11 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:319

53

géén beleidsnotities, correspondentie enz.

Raad
vanState

Zie ook (anders):

ABRvS 11 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:319

[H]et [...] het belang van de ongestoorde gedachtewisseling tussen ambtenaren [staat] niet aan verstrekking van de [appellant] betreffende **persoonsgegevens in de weg**. Daarbij is van belang dat de staatssecretaris

steeds is gehouden een volledig overzicht in begrijpelijke vorm van die

persoonsgegevens te verstrekken. **De juridische analyse waarbij een ambtenaar voor intern beraad zijn persoonlijke opvattingen ter voorbereiding van de beslissing uiteenzet, is, [...] als zodanig niet een persoonsgegeven en valt derhalve als zodanig niet onder het toepassingsbereik van de Wbp**. De staatssecretaris heeft zich ten onrechte

op het standpunt gesteld dat, voor zover hij is gehouden een overzicht te verstrekken van [appellant] betreffende persoonsgegevens, artikel 43, aanhef en onder e, van de Wbp daaraan in de weg staat.

IND-arrest

54

reclassering: interne notities en communicatie

Rechtbank Gelderland 24 augustus 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:7103

4.17 Dat medewerkers van de Reclassering bij het uitoefenen van hun werkzaamheden in alle openheid vertrouwelijk met elkaar moeten kunnen communiceren en overleggen acht de rechtbank evident. De rechtbank begrijpt ook dat de interne notities en communicatie, in het bijzonder de meldplichtverslagen, geschreven zijn in de veronderstelling dat deze niet voor externe verspreiding in aanmerking komen. Deze omstandigheden kunnen er echter niet toe leiden dat inzage in dit soort documenten categorisch wordt geweigerd. De Reclassering moet immers ook het (fundamentele) recht van [naam verzoeker] op de bescherming van zijn persoonsgegevens in acht nemen. Zonder een nadere toelichting - die ontbreekt - valt niet in te zien waarom het verstrekken van inzage in de interne notities en correspondentie zodanige afbreuk doet aan de positie en de taakuitoefening van de Reclassering en dat een beperking van het inzagerecht een noodzakelijke en evenredige maatregel is.

reclassering: interne notities en communicatie

Rechtbank Gelderland 24 augustus 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:7103

4.18 Bij een recht of vrijheid van een ander gaat het om gewichtige belangen op grond waarvan het noodzakelijk is een uitzondering te maken op het recht van de betrokkene op kennisneming. De Reclassering zal dit van geval tot geval moeten beoordelen. [...] De Reclassering mag de documenten die zij aan [naam verzoeker] ter inzage overlegt, anonimiseren, in die zin, dat de Reclassering (ter bescherming van de privacy-rechten van derden) ervoor zorgt dat uitlatingen over [naam verzoeker] niet herleidbaar zijn tot de persoon die de uitlating heeft gedaan. Wie de uitlating heeft gedaan is immers niet relevant voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de gegevensverwerking (waarvoor de AVG bedoeld is), terwijl het wel een aantasting kan opleveren van de rechten van de persoon die de uitlating heeft gedaan.

tags, interne verwijzingen en notities

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1020

*Uit de stukken die verzoekers hebben overgelegd volgt dat Uber een aantal internal notes aan [verzoeker 1] heeft verstrekt. Uit deze internal notes leidt de rechtbank af dat het gaat om **interne verwijzingen of meldingen aan klantenservicemedewerkers** van Uber. Evenals de juridische analyse in het hiervoor genoemde [partij] -arrest van het HvJEU, bevatten deze notities van de klantenservicemedewerkers van Uber **geen informatie over de betrokkene die door de betrokkene zelf kan worden gecontroleerd op juistheid ervan**. Dit leidt ertoe dat Uber alleen gehouden is om de gegevens over verzoekers die de feitelijke basis van de notities vormen te verstrekken en niet de interne notities als zodanig. Het inzagerecht van verzoekers heeft immers slechts betrekking op de hen betreffende persoonsgegevens en strekt zich niet uit tot andere informatie die in de desbetreffende notities is opgenomen.*

*wel motiverings-
plicht..*

Verzoekers hebben evenwel onvoldoende concreet toegelicht in hoeverre zij de juistheid en rechtmatigheid van persoonsgegevens die in de desbetreffende notities als feitelijke basis daarvan zijn opgenomen wensen te controleren. Dit deel van het verzoek zal daarom worden afgewezen

57

VRAGEN OVER INZAGE *belangen van anderen*

58

handhavingsstrategie

Art. 43 Wbp

De verantwoordelijke kan artikel 35 buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van: [...]

(d) het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften [...]

ABRvS 4 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2680

De rechtbank heeft terecht vastgesteld dat deze documenten inzicht bieden in de werkwijze en handhavingsstrategie van de Belastingdienst en zijn partners. *Het doen van een mededeling van de in deze documenten verwerkte persoonsgegevens als bedoeld in artikel 35 van de Wbp schaadt het belang van de heffing en invordering van belastingen en het toezicht op de naleving van de belastingwetgeving.* De staatssecretaris heeft gelet hierop in redelijkheid kunnen besluiten om artikel 35 van de Wbp met een beroep op artikel 43, aanhef en onder c en d, buiten toepassing te laten.

geprivilegieerde correspondentie

Art. 15.4 AVG

Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Art. 41 UAVG

De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in [o.a. art. 15 AVG] buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van [...]

(e) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Rb NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

1.15 De [...] correspondentie met de landadvocaat

[...] valt onder de *vertrouwelijke relatie tussen een advocaat en diens cliënt* (de rechtbank) en valt ook daarom buiten de reikwijdte van het inzagerecht.

Deze correspondentie hoeft dus ook niet te worden genoemd in het overzicht dat door de rechtbank is verstrekt.

toetsvraag 3

Er behoeft volgens de rechtbank Noord-Holland geen inzage te worden gegeven in geprivilegieerde correspondentie

- A. Dit is juist*
- B. Dit is onjuist*

61

VRAGEN OVER INZAGE
overzicht of kopie

62

IND-arrest: geen kopie of afschrift (oud recht)

HJEU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081 (IND)

(58) Voor zover aan de met dat recht op inzage nagestreefde doelstelling volledig kan worden voldaan met een andere vorm van verstrekking, kan de betrokkene **dus noch aan artikel 12, sub a, van richtlijn 95/46 noch aan artikel 8, lid 2, van het Handvest het recht ontlelen om een afschrift te verkrijgen van het originele document of bestand** waarin die gegevens staan. Teneinde de betrokkene geen toegang te geven tot andere informatie dan de hem betreffende persoonsgegevens, kan hij een afschrift krijgen van het originele document of bestand waarin die andere informatie leesbaar is gemaakt.

onder RI 95/46/EG dus (meestal) geen aanspraken op een kopie of afschrift.

63

een kopie van de persoonsgegevens

Art. 15 AVG

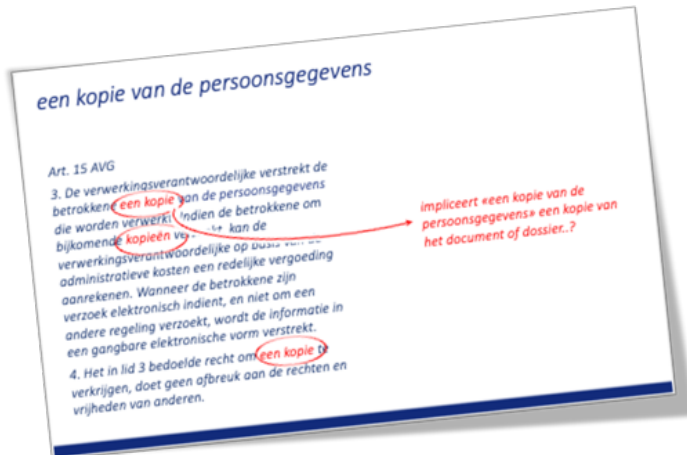
3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene **een kopie** van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Indien de betrokkene om bijkomende **kopieën** verzoekt, kan de verwerkingsverantwoordelijke op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding aanrekenen. Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, en niet om een andere regeling verzoekt, wordt de informatie in een gangbare elektronische vorm verstrekt.

4. Het in lid 3 bedoelde recht om **een kopie** te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

impliceert «een kopie van de persoonsgegevens» een kopie van het document of dossier..?

64

onder de AVG wel een kopie of afschrift..?

Zie o.a:

- Rb Den Haag, 31 augustus 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:10910, **annotatie** in JG 2018/44
- Rb Rotterdam, 21 januari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:515, **annotatie** in JG 2020/20

art. 15 AVG: geen kopie of afschrift..!

AG Drijber 9 november 2018, ECLI:NL:PHR:2018:1273

3.35 [...] Het recht op inzage in stukken omvat alleen de persoonsgegevens die zich daarin bevinden. De aan de betrokkene verstrekte informatie moet echter voor deze begrijpelijk zijn en hem in staat stellen de juistheid van de persoonsgegevens en de rechtmatigheid van de verwerking van die gegevens te controleren. Dat kan er toe nopen dat meer informatie dan alleen de persoonsgegevens moet worden verstrekt. De omstandigheden van het geval zijn hier bepalend.

[...] Inzage kan worden gegeven door verstrekking van een kopie of afschrift

Als er een alternatieve wijze is om inzage te verstrekken, zoals het verschaffen van een volledig overzicht van de verwerkte persoonsgegevens, dan volstaat dat. De vorm waarop inzage in persoonsgegevens moet worden gegeven hangt daarom af van de omstandigheden.

IND- en Nowak

Dexia

Rb Noord-HLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.5. Het inzagerecht is beperkt tot persoonsgegevens. De uitleg van het begrip 'persoonsgegevens' is dus bepalend voor de reikwijdte van het inzagerecht. Door het Hof van Justitie en de Hoge Raad wordt een ruime uitleg aan het begrip "persoonsgegeven" gegeven. [...]

4.6. Art. 15 lid 3 AVG geeft recht op verstrekking van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Stukken als zodanig zijn geen persoonsgegevens en nergens in de AVG wordt gesproken over het verstrekken van een kopie van de bescheiden waarin de persoonsgegevens zijn verwerkt. Het recht op inzage betekent dan ook niet dat de betrokkene zonder meer recht heeft op inzage in of kopieën van de stukken of dossiers als zodanig als daarin zijn persoonsgegevens voorkomen. Wel bestaat een recht op een volledig overzicht, in begrijpelijke vorm, van alle persoonsgegevens.

67

kerk: toch wél een kopie

ook relevant voor
overgangsrecht (overw. 4.2)

Hof Den Haag 17 september 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:2398

4.16 [...] Uit het voorafgaande [IND-arrest] vloeit voort dat [verweerster] op grond van de richtlijn bescherming persoonsgegevens niet zonder meer aanspraak kan maken op integrale kennisneming van de documenten uit het dossier [X] ; zij heeft slechts recht op inzage in haar persoonsgegevens die haar moeten worden verstrekt in een "begrijpelijke vorm". [...].

4.17 Wat betreft de wijze waarop deze inzage dient te plaatsvinden, overweegt het hof nog het volgende. Het hof is van oordeel dat de Kerk in dit geval aan [verweerster] inzage in de persoonsgegevens dient te geven door het verstrekken van afschriften van de originele documenten, waarin andere informatie dan de [verweerster] betreffende persoonsgegevens onleesbaar is gemaakt (vgl. HR 29 juni 2007, ECLI:NL:2007:AZ4664 [Dexia-arrest]).

68

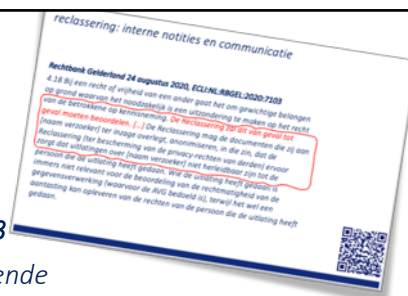
reclassering: toch wél een kopie

Rechtbank Gelderland 24 augustus 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:7103

4.30 [verzoeker] [heeft] recht [...] op een overzicht van de onderliggende persoonsgegevens. [...] [verzoeker] kan niet zonder meer aanspraak maken op integrale kennisneming en verstrekking van documenten; hij heeft in beginsel slechts recht op inzage in zijn persoonsgegevens die aan hem moeten worden verstrekt in een "begrijpelijke vorm".

Ten aanzien van de meldplichtverslagen heeft de rechtbank [...] vastgesteld dat deze feitelijke en waarderende gegevens over eigenschappen of gedragingen van [naam verzoeker] bevatten. Deze gegevens lenen zich in beginsel niet voor opname in een overzicht.

Voor het controleren van de juistheid van de persoonsgegevens en de rechtmatigheid van de verwerking van deze persoonsgegevens is meer contextuele informatie nodig. De Reclassering dient dus een afschrift (kopie) te verstrekken van (het gedeelte van) het document waarin de persoonsgegevens van [naam verzoeker] zijn opgenomen.

69

hoewel toch ook....

ABRvS 3 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:452

6.3. Artikel 15, derde lid, van de AVG heeft niet tot doel de toegang tot bestuurlijke documenten te verzekeren. Voor dit oordeel vindt de Afdeling steun in punt 46 van het arrest van het Hof van Justitie van 17 juli 2014, Y.S., ECLI:EU:C:2014:2081. Dit arrest gaat weliswaar over het inzagerecht in artikel 12 van de Privacyrichtlijn (95/46/EG), welke richtlijn is vervangen door de AVG, maar het doel van de Privacyrichtlijn komt, zoals ook de rechtbank terecht heeft overwogen, overeen met het doel van de AVG [...]

De verplichting een 'kopie van de persoonsgegevens' te verstrekken op grond van artikel 15, derde lid, van de AVG, betekent dus niet dat een bestuursorgaan verplicht is een kopie te verstrekken van de documenten waarin die persoonsgegevens voorkomen. Een bestuursorgaan mag dat doen, maar het mag ook voor een andere vorm kiezen waarin de kopie van de persoonsgegevens wordt verstrekt, mits met de gekozen wijze van verstrekking maar aan het doel van artikel 15, derde lid, van de AVG wordt voldaan.

Raad
vanState

70

VRAGEN OVER INZAGE

misbruik van recht

71

*waarvoor het recht is bedoeld én waarvoor
het wordt gebruikt*

ABRvS 6 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3754

*8. De informatie die [appellant] door middel van de 96
Wob-verzoeken en de 35 Wbp-verzoeken heeft
opgevraagd houdt verband met dit ontslag uit 2009. [...] Zoals de rechtbank terecht heeft geoordeeld, is de Wob niet bedoeld om die procedure weer over te doen. Dit geldt eveneens voor de Wbp. [...]*

*10. De Afdeling [is] van oordeel dat de zwaarwichtige gronden, [die aanwezig zijn als rechten worden gebruikt zonder redelijk doel of voor een ander doel dan waarvoor zij zijn gegeven] zich voordoen. [appellant] heeft **misbruik** gemaakt van de bevoegdheid om Wob- en Wbp-verzoeken in te dienen en daarmee heeft de rechtbank terecht het beroep niet-ontvankelijk verklaard.*

Raad
vanState

72

waarvoor het recht is bedoeld...

Artikel 12 AVG

5. Het [voldoen aan een inzageverzoek geschiedt] kosteloos. Wanneer verzoeken van een betrokkene **kennelijk ongegrond of buitensporig** zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

a) een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel

b) **weigeren** gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

HR 16 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:365

3.3.3. [...] Richtlijn 95/46/EG [...] die door de Wbp is geïmplementeerd, [stelt] de betrokkene in staat te controleren of zijn persoonsgegevens juist zijn en rechtmatig zijn verwerkt, ter bescherming van het recht van betrokkene op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Die controle kan dan leiden tot rectificatie, uitwissing of afscherming van de gegevens. De onderhavige vordering van [eiseres] is gericht op verkrijging van informatie ten behoeve van de onderhavige procedure en niet op het doel waartoe Richtlijn 95/46/EG strekt. [...] Het gaat hier dus niet om persoonsgegevens in de zin van die richtlijn.

Idem:

Rb. NHLD 23 april 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:3762

73

waarvoor het recht is bedoeld...

Raad
vanState

ABRvS 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:181

De Wbp strekt ertoe om burgers inzage te geven in de wijze waarop onder andere bestuursorganen hun persoonsgegevens verwerken. [appellant] heeft toegelicht dat **uit het overzicht van de VNG niet voldoende kon worden achterhaald wie de persoonsgegevens heeft geplaatst** en dat hij met de verzoeken wilde achterhalen welke gemeenten persoonsgegevens van hem hebben geplaatst. De Afdeling acht het doel van het Wbp-verzoek van [appellant] onder deze omstandigheden in lijn met het doel van de Wbp en ziet daarom **geen aanleiding om het verzoek aan te merken als misbruik van recht.**

74

bewijslast inzake misbruik

Rechtbank A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1020

4.26 De rechtbank stelt voorop dat een betrokkene in beginsel niet hoeft te motiveren of onderbouwen waarom hij een inzageverzoek doet ingevolge de AVG. De betrokkene hoeft bij de uitoefening van zijn inzagerecht niet een bepaald belang te stellen of het doel te vermelden dat hij met de inzage wil bereiken. Het enkele feit dat over hem gegevens worden verwerkt is voldoende.

Daarmee is niet gezegd dat een inzageverzoek nooit misbruik van bevoegdheid in de zin van artikel 3:13 BW kan opleveren [...] Dat kan het geval zijn als het inzagerecht enkel wordt gebruikt voor een ander doel dan controle of persoonsgegevens juist en rechtmatig worden verwerkt.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om misbruik van bevoegdheid aan te tonen.

75

VRAGEN OVER INZAGE

er is meer...!

76

herkomst van gegevens

Raad
vanState

Artikel 35 Wbp

Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de **beschikbare informatie** over de herkomst van de gegevens.

Artikel 15 AVG

1. De betrokkene heeft het recht [...] inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

(g) wanneer de persoonsgegevens ~~niet bij de betrokkene~~ worden verzameld, **alle beschikbare informatie** over de bron van die gegevens

ABRvS 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1519

(6.2) [...] In aanmerking genomen dat de bestanden door medewerkers van de gemeente zijn gemaakt en dat [appellant] zelf medewerker van de gemeente is geweest, komt het de Afdeling niet ongeloofwaardig voor dat de desbetreffende medewerkers zelf beschikten over de persoonsgegevens van [appellant] en daarom de herkomst ervan ook niet elders hebben vermeld.

Aangezien slechts de beschikbare informatie over de herkomst van de persoonsgegevens behoeft te worden vermeld, heeft het college bij gebreke van deze informatie niet in strijd met artikel 35 van de Wbp gehandeld door niet de herkomst van de persoonsgegevens te vermelden.

herkomst van gegevens

Raad
vanState

ABRvS 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1519

(6.3) [...] Het college heeft uiteengezet dat, buiten de vermelding in de bestanden zelf, niet is geregistreerd aan wie de persoonsgegevens zijn verstrekt. **Deze informatie kon dus ook, daargelaten of deze informatie wel had moeten worden geregistreerd, niet door het college worden verstrekt.** Het college heeft met de weergave van de ontvangers op de overzichten bij het besluit van 13 april 2016 dan ook niet in strijd met artikel 35 van de Wbp gehandeld.

bewijslast

ABRvS 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:312

(5.2) [...] [W]anneer een bestuursorgaan stelt dat na onderzoek is gebleken dat een bepaald document niet of niet meer onder hem berust en een dergelijke mededeling niet ongeloofwaardig voorkomt, [is het] in beginsel aan degene die om informatie verzoekt om aannemelijk te maken dat, in tegenstelling tot de uitkomsten van het onderzoek door het bestuursorgaan, een bepaald document toch onder dat bestuursorgaan berust.

identificeren verzoeker

rechtvragen

- mag een **kopietje paspoort** worden gevraagd om de identiteit van verzoeker vast te stellen?
- mag worden verlangd dat verzoeker zich in persoon identificeert door met ID-bewijs langs te komen?

Art. 12 AVG

6. [D]e verwerkingsverantwoordelijke [kan], wanneer hij redenen heeft om te twijfelen aan de identiteit van de natuurlijke persoon die het [inzage]verzoek indient, om aanvullende informatie vragen die nodig is ter bevestiging van de identiteit van de betrokkene.

Wilt u op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) inzage in uw persoonsgegevens? Dan is de organisatie waarbij u inzage vraagt wettelijk verplicht uw identiteit vast te stellen. Maar de wet geeft niet aan hoe de organisatie dat moet doen.

Identiteit vaststellen
De organisatie moet uw identiteit vaststellen om te voorkomen dat iemand door uw naam te gebruiken inzage in uw gegevens kan krijgen. Hoe gevoeliger de gegevens, hoe meer waarborgen er nodig zijn.

Identiteitsbewijs niet altijd nodig
De organisatie mag niet zomaar vragen om uw identiteitsbewijs, zoals uw paspoort of identiteitskaart. Kan de organisatie uw identiteit ook op een andere, minder vegaande manier vaststellen? Dan moet de organisatie voor die manier kiezen.

Bijvoorbeeld als u uw gegevens wilt inzien bij een webshop. Dan heeft de webshop meestal genoeg aan uw klantnummer in combinatie met uw naam en adres om uw identiteit te controleren.

Identiteitsbewijs tonen of kopiëren
Heeft de organisatie echt uw identiteitsbewijs nodig om uw identiteit te controleren? Dan kunt u bij de organisatie langsgaan en uw identiteitsbewijs laten zien (legitimatie), als dat mogelijk is. Een kopie van uw identiteitsbewijs is dan niet nodig.

Geeft de organisatie aan dat een kopie noodzakelijk is voor de inzage? Dan kunt u enkele voorzorgsmaatregelen nemen om het privacyrisico voor uzelf te verkleinen.

Uw rechten
Op grond van de AVG heeft u niet alleen recht op inzage in de gegevens die een organisatie over u heeft verzameld. U heeft nog meer rechten.

ABRvS 9 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2833

5.1. [I]n beginsel [heeft het college] ten aanzien van de wijze waarop zij de identiteit van de verzoeker wil vaststellen beleidsruimte [...]. Die ruimte wordt mede bepaald door enerzijds het uitgangspunt dat de **identiteitsvaststelling deugdelijk moet zijn**. Anderzijds door het gegeven dat de identiteitsvaststelling **niet zo belemmerend** mag werken dat daarmee aan het recht van de betrokkene zich vrijelijk tot het college te wenden met een inzageverzoek **afbreuk** wordt gedaan.

5.2. Het uitgangspunt dat een **kopie van een identiteitsbewijs** wordt gevraagd bij een inzageverzoek, wordt niet onredelijk geacht. Dit waarborgt een deugdelijke identiteitsvaststelling zonder dat **afbreuk** wordt gedaan aan het recht van betrokkenen om zich vrijelijk tot het college te wenden. Het college heeft in dit geval opgemerkt dat de **handtekening op het verzoek en op het paspoort niet overeen kwamen met de handtekening op eerder ingediende Wob-verzoeken** van een persoon met dezelfde naam die woont op hetzelfde adres. Het kon zich daarom in redelijkheid op het standpunt stellen dat daardoor twijfel is ontstaan over de identiteit van de verzoeker en alleen een kopie van het paspoort in dit geval niet voldoende was

ABRvS 9 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2915

5.1. Het college vraagt standaard [...] om langs te komen op het gemeentehuis om zich te identificeren. **Voor [appellant], die aan de andere kant van het land woont, betekent dit dat hij heel ver zou moeten reizen**. Er waren in dit geval ook andere mogelijkheden om de identiteit vast te stellen, die een lagere drempel opwerpen. Het overleggen van een kopie van een paspoort wordt bijvoorbeeld in beginsel als een redelijke maatregel aangemerkt om de identiteit te controleren. [...].

[appellant] had een kopie van een gewaarmerkte kopie van zijn paspoort overgelegd. Het college kon aan de hand hiervan zijn identiteit controleren. **Zoals het college ter zitting heeft toegelicht, twijfelde het niet aan de identiteit van [appellant]**. Er bestond daarom geen reden om aanvullende informatie te vragen of aanvullende eisen te stellen. Dat het mogelijk is om een kopie te vervalsen en dat de gewaarmerkte kopie niet op de juiste wijze gewaarmerkt is, zoals het college heeft aangevoerd, maakt dat niet anders, omdat het college zelf te kennen heeft gegeven dat het niet vermoedde dat de kopie vervalst was of dat er mogelijk een ander persoon achter het verzoek zou zitten. De eis van het college was in dit geval daarom geen redelijke maatregel. **De rechtbank heeft ten onrechte geoordeeld dat het college in redelijkheid van [appellant] heeft mogen eisen om langs te komen op het gemeentehuis**.

kosten in rekening brengen voor inzage...?

83

kosten in rekening brengen voor inzage...?

Artikel 12 AVG

[...]

2. De verwerkingsverantwoordelijke *faciliteert* de uitoefening van de rechten van de betrokkene uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22. [...]

5. Het verstrekken van informatie [en voldoen aan inzageverzoeken] *geschiedt kosteloos*. Wanneer verzoeken van een betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

- een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel
- weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

84

kosten in rekening brengen voor inzage...?

Rechtbank Gelderland 29 juni 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:3159

9.4. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft verzoekster met de door haar geboden mogelijkheid om één keer per jaar schriftelijk kosteloos inzage te krijgen in de persoonsgegevens niet voldaan aan het recht van inzage van artikel 15 van de AVG, in samenhang met artikel 12, vijfde lid, van de AVG. Zoals hiervoor onder 8.3 en verder reeds geoordeeld dient iedere inzage op basis van artikel 15 van de AVG kosteloos te zijn, en heeft verzoekster de kosteloze inzagemogelijkheid dus ten onrechte beperkt tot de schriftelijke inzage. Bovendien is de schriftelijke inzagemogelijkheid ten onrechte beperkt tot één keer per jaar. Ingevolge artikel 12, vijfde lid, van de AVG mag verzoekster herhaalde aanvragen afwijzen indien deze 'buitensporig' zijn. Op voorhand kan niet worden gesteld dat een tweede schriftelijk verzoek binnen een jaar buitensporig is. Dat volgens verzoekster de frequentie van één maal per jaar is gebaseerd op onderzoek, waaruit bleek dat betrokkenen gemiddeld één keer per jaar om inzage verzoeken, maakt dat niet anders. Dat gemiddeld één keer per jaar om inzage wordt verzocht, betekent niet dat een tweede verzoek binnen een jaar buitensporig is.

kosten in rekening brengen voor inzage...?

Rechtbank Gelderland 29 juni 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:3159

9.4. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft verzoekster met de door haar geboden mogelijkheid om één keer per jaar schriftelijk kosteloos inzage te krijgen in de persoonsgegevens niet voldaan aan het recht van inzage van artikel 15 van de AVG, in samenhang met artikel 12, vijfde lid, van de AVG. Zoals hiervoor onder 8.3 en verder reeds geoordeeld dient iedere inzage op basis van artikel 15 van de AVG kosteloos te zijn, en heeft verzoekster de kosteloze inzagemogelijkheid dus ten onrechte beperkt tot de schriftelijke inzage. Bovendien is de schriftelijke inzagemogelijkheid ten onrechte beperkt tot één keer per jaar. Ingevolge artikel 12, vijfde lid, van de AVG mag verzoekster herhaalde aanvragen afwijzen indien deze 'buitensporig' zijn. Op voorhand kan niet worden gesteld dat een tweede schriftelijk verzoek binnen een jaar buitensporig is. Dat volgens verzoekster de frequentie van één maal per jaar is gebaseerd op onderzoek, waaruit bleek dat betrokkenen gemiddeld één keer per jaar om inzage verzoeken, maakt dat niet anders. Dat gemiddeld één keer per jaar om inzage wordt verzocht, betekent niet dat een tweede verzoek binnen een jaar buitensporig is.

VRAGEN OVER INZAGE

verzamelwet gegevensbescherming

87

aanpassing uitzonderingen op rechten betrokkene

art. 41
UAVG

1. De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in de artikelen 12 tot en met 21 en artikel 34 van de verordening, buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van:

- a. de nationale veiligheid;*
- b. landsverdediging;*

[...]

88

aanpassing uitzonderingen op rechten van betrokkene

*art. 41
UAVG*

1. De verwerkingsverantwoordelijke kan de reikwijdte van de verplichtingen en rechten, bedoeld in de artikelen 12 tot en met 21 en artikel 34 van de verordening, ~~buiten toepassing laten~~ beperken

voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van:

a. de nationale veiligheid;

b. landsverdediging;

[...]

89

aanpassing uitzonderingen op rechten van betrokkene

*art. 41
UAVG*

1. De verwerkingsverantwoordelijke kan de reikwijdte van de verplichtingen en rechten, bedoeld in de artikelen 12 tot en met 21 en artikel 34 van de verordening, ~~buiten toepassing laten~~ beperken

voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van:

a. de nationale veiligheid;

b. landsverdediging;

[...]

2. Indien een verwerkingsverantwoordelijke gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, deelt hij dit voorzien van een dragende onderbouwing schriftelijk mee aan de betrokkene wiens rechten worden beperkt onder gelijktijdige toezending van een afschrift van deze mededeling met bijbehorende onderbouwing aan de Autoriteit persoonsgegevens.

90

aanpassing uitzonderingen op rechten van betrokkene

art. 41
UAVG

1. De verwerkingsverantwoordelijke kan de reikwijdte van de verplichtingen en rechten, bedoeld in de artikelen 12 tot en met 21 en artikel 34 van de verordening, ~~buiten toepassing laten~~ beperken

voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van:

a. de nationale veiligheid;

b. landsverdediging;

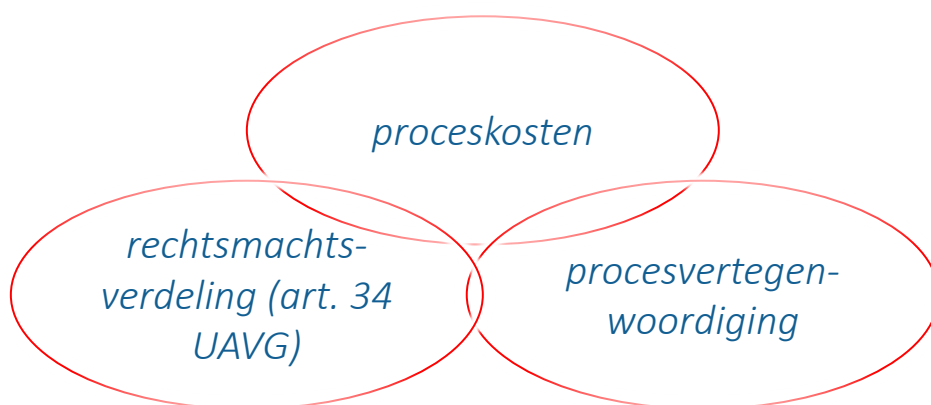
[...]

2. Indien een verwerkingsverantwoordelijke gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, deelt hij dit voorzien van een dragende onderbouwing schriftelijk mee aan de betrokkene **!** wiens rechten worden beperkt onder gelijktijdig toezending van een afschrift van deze mededeling met bijbehorende onderbouwing aan de Autoriteit persoonsgegevens. **?**

3. De taak van de Autoriteit persoonsgegevens, bedoeld in artikel 6, derde lid, omvat mede het periodiek ter beschikking stellen van de afschriften, bedoeld in het vierde lid, aan Onze Minister.

91

En verder...

92

VERGEETRECHTSPRAAK

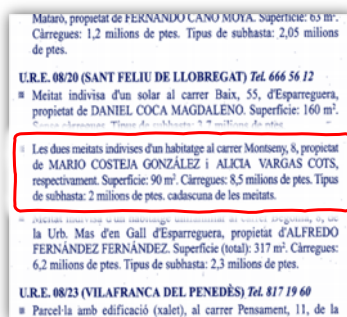
Google Spain, Google/CNIL & GC/CNIL

93

Google Spain – HJEU 14 mei 2014, C-131/12

- zoekresultaten moeten toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn
- privacyrechten gaan in beginsel voor op informatievrijheid

- Google is zelf verwerkingsverantwoordelijk
- er worden persoonsgegevens verwerkt in het kader van een vestiging van Google

‘sommige resultaten zijn mogelijk verwijderd op grond van Europese wetgeving inzake gegevensbescherming’

94

Google/CNIL – HJEU 24
september 2019, C-507/17

95

i.v.m. Verordening (EU) 2018/1725

GC/CNIL - HJEU 24 september
2019 C-136/17

96

*GEAUTOMATISEERDE BESLUITVORMING
inclusief profilering art. 22 AVG*

97

*voorbeelden van profilering
enz.*

*of eigenlijk geautomatiseerde
besluitvorming, incl. profilering*

98

Rasterfahndung

Typically RAF-terrorists use cash and pay their electricity bill in person at the utility (to keep their apartments associated with a false name)

99

credit score ('kredietscore')

- *a numerical expression based on a level analysis of a person's credit files, to represent the creditworthiness of the person.*
- *primarily based on a credit report information typically sourced from credit bureaus.*
- *to evaluate the potential risk posed by lending money to consumers and to mitigate losses due to bad debt*

100

online profiling or behavioral advertizing

- *advertising based on observation of behavior of individuals over time*
- *seeks to study characteristics of this behaviour through actions*
- *to develop a specific profile and provide these individuals with advertisements tailored to their interests*

101

(top)sport

Peter Blangé, ex-international en bondscoach van het Nederlands volleybalteam, vertelt op IT Innovation Day over het gebruik van IT in de (top)sport.

Het digitaal analyseren van het eigen team, de spelers en het team van de tegenstander is niet meer weg te denken in de topsport.

Talenten worden al op vroege leeftijd gevolgd om zo hun prestaties te meten, te vergelijken en te sturen..

102

zoekresultaten

HVJEU 13 mei 2014, C-131/12 (Google Spain)

Verder kan de door de zoekmachines verrichte ordening en samenvoeging van de op het internet gepubliceerde informatie, teneinde de gebruikers van deze machines gemakkelijker toegang tot deze informatie te verschaffen, ertoe leiden dat, wanneer deze gebruikers op de naam van een natuurlijke persoon zoeken, zij via de resultatenlijst een **gestructureerd overzicht** krijgen van de over deze persoon op het internet vindbare informatie, waardoor zij een min of meer **gedetailleerd profiel** van de betrokkene kunnen opstellen.

103

of misschien een verbod daarop

een recht om niet te worden
onderworpen aan geautomatiseerde
besluitvorming

104

geautomatiseerde besluitvorming

geautomatiseerde verwerking waarbij aan de hand van persoonsgegevens besluiten worden genomen

géén definitie

wél voorbeelden

- opleggen van snelheidsboeten op grond van bewijs van flitscamera's
- uitnodigen voor een sollicitatiegesprek
- beoordelen van belastingaangiftes
- etc.

105

profilering (~ prō'fīl'ehr'ing)

Art. 4(4)
AVG

geautomatiseerde verwerking waarbij aan de hand van persoonsgegevens

- bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd
- met de bedoeling met name het volgende te analyseren of te voorspellen:
 - beroepsprestaties
 - economische situatie
 - gezondheid
 - persoonlijke voorkeuren en interesses
 - betrouwbaarheid en gedrag
 - locatie of verplaatsingen

106

Uber-chauffeurs beginnen rechtszaak over privacyrechten

Twee Britse Uber-chauffeurs zijn in Amsterdam een rechtszaak tegen Uber begonnen. Ze willen weten of hun privacyrechten wel gewaarborgd worden. Dat meldt hun advocaat, Anton Ekker.

Juliet Boogaard 20 juli 2020, 15:32

BEELD HOLLANSE HOOGTE / AFP

De chauffeurs willen met de rechtszaak inzage afdwingen in de persoonlijke gegevens en informatie die van hen verzameld wordt, en waartoe die vervolgens gebruikt wordt. Volgens de privacywet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) mogen burgers uit de Europese Unie dergelijke informatie opvragen bij bedrijven. Omdat het hoofdkantoor van Uber in Amsterdam zit, wordt de rechtszaak in de hoofdstad aangespannen.

De chauffeurs willen kunnen inzien hoeveel invloed algoritmen hebben op hun werk. De app van Uber bepaalt bijvoorbeeld de verdeling van ritten en hoeveel die ritten kosten. Dat schrijft *The Guardian*. "Hoe die gegevens verwerkt worden is bepalend voor het werk van de chauffeurs. Zij hebben het recht in te zien hoe dat gebeurt," aldus Ekker.

de regels voor profilering

Art. 22 AVG

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

geen verbod op profileren maar een recht om niet daaraan te worden onderworpen...

Het woord "recht" in deze bepaling betekent niet dat het artikel [...] alleen van toepassing is wanneer de betrokkene er specifiek een beroep op doet.

Het artikel voorziet in een algemeen verbod op uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluitvorming. Dit verbod is van toepassing, ongeacht of de betrokkene wel of niet actie onderneemt met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

WP251rev.01 (Ned), p. 29

109

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitsluitend d.w.z. géén menselijke tussenkomst

Een geautomatiseerd proces produceert iets wat in feite een aanbeveling betreffende een betrokkene is. Als een mens het proces beoordeelt en bij het nemen van het definitieve besluit rekening houdt met andere factoren, zou dat besluit niet "uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerd" zijn.

WP251rev.01 (Ned), p. 29

en die menselijke tussenkomst mag dus niet slechts symbolisch zijn

110

Uber

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018
4.19 Uber heeft het besluitvormingsproces als volgt toegelicht. Door een gespecialiseerd team van werknemers van Uber ([..] Risk-team) worden potentiële frauduleuze activiteiten onderzocht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van software waarmee potentiële frauduleuze activiteiten kunnen worden gesignaleerd. Bij een dergelijk signaal volgt afhankelijk van de ernst of duur van de activiteiten een waarschuwing aan de chauffeur of een onderzoek door een werknemer van het Risk-team. De werknemers moeten zich bij het uitvoeren van het onderzoek houden aan interne protocollen met indicatoren die kunnen duiden op verschillende frauduleuze activiteiten.

Op grond van de protocollen moeten de werknemers de potentiële fraudesignalen en de feiten en omstandigheden analyseren om het bestaan van fraude te bevestigen of uit te sluiten. Zij gebruiken daarbij ook feiten en omstandigheden die zij op basis van hun kennis en ervaring relevant achten. Als een werknemer op basis van het onderzoek vaststelt dat sprake is van een consequent patroon van fraude, kan worden besloten om het account van de chauffeur te deactiveren. Hiervoor is een unaniem besluit van twee werknemers van het Risk-team nodig. Bij conflicterende conclusies vindt onderzoek door een derde werknemer uit het Risk-team plaats.

111

Uber

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018
4.19 Uber heeft het besluitvormingsproces als volgt toegelicht. Door een gespecialiseerd team van werknemers van Uber ([..] Risk-team) worden potentiële frauduleuze activiteiten onderzocht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van software waarmee potentiële frauduleuze activiteiten kunnen worden gesignaleerd. Bij een deraelijk signaal volat afhankelijk van de ernst of duur van de activiteiten een waarschuwing aan de chauffeur of een onderzoek door een werknemer van het Risk-team. De werknemers moeten zich bij het uitvoeren van het onderzoek houden aan interne protocollen met indicatoren die kunnen duiden op verschillende frauduleuze activiteiten.

Op grond van de protocollen moeten de werknemers de potentiële fraudesignalen en de feiten en omstandigheden analyseren om het bestaan van fraude te bevestigen of uit te sluiten. Zij gebruiken daarbij ook feiten en omstandigheden die zij op basis van hun kennis en ervaring relevant achten. Als een werknemer op basis van het onderzoek vaststelt dat sprake is van een consequent patroon van fraude, kan worden besloten om het account van de chauffeur te deactiveren. Hiervoor is een unaniem besluit van twee werknemers van het Risk-team nodig. Bij conflicterende conclusies vindt onderzoek door een derde werknemer uit het Risk-team plaats.

112

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

brengt verandering iemands rechten en plichten

- beëindiging overeenkomst
- weigering uitkering of toeslag
- opleggen verkeersboetes
- weigeren rijbewijs

advertentie of banner..?

113

de regels

overw. 71
AVG

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

voorbeelden

- automatische weigering van een online ingediende kredietaanvraag
- verwerking van sollicitaties via internet zonder menselijke tussenkomst

advertentie voor online casino aangeboden aan gokverslaafde

114

2.7. [De speler] heeft door middel van het internet deelgenomen aan kansspelen waartoe Unibet gelegenheid heeft gegeven op de website www.unibet.com, al dan niet na naar die website te zijn doorgeleid vanaf het domein www.unibet.nl. Partijen zijn hiertoe in 2010 een overeenkomst van kansspel aangegaan, waarop de onder 2.3 bedoelde algemene voorwaarden van toepassing zijn. In het kader van zijn deelname aan de door Unibet aangeboden kansspelen heeft [de speler] voor het eerst op 26 juni 2010 en voor het laatst op 30 januari 2012 bedragen ingezet. Van eerstgenoemde tot en met laatstgenoemde datum, dus in een tijdsbestek van circa anderhalf jaar, heeft hij in totaal ruim € 2.200.000,- ingezet. Per saldo, wanneer de ingezette bedragen worden verminderd met de door Unibet aan hem uitgekeerde bedragen, heeft [de speler] een verlies geleden van € 184.671,50.

Hof A'dam 25 oktober 2016
ECLI:NL:GHAMS:2016:4212

2.8. Op 10 februari 2012 is [de speler] opgenomen in een crisistraject van de GGZ Friesland wegens een verslavingsproblematiek. Op 28 maart 2012 is hij om die reden opgenomen op de afdeling intensive care van Verslavingszorg Noord Nederland voor de duur van drie weken. Aansluitend is hij tot en met september 2012 bij dezelfde instelling ambulante behandeld. In het tijdvak waarin hij deelnam aan de door Unibet aangeboden kansspelen woonde [de speler] samen met zijn vriendin en hun twee kinderen. De desbetreffende affectieve relatie is op de klippen gelopen en [de speler] is daarop naar elders verhuisd. In hetzelfde tijdvak is hij geldleningen met vrienden en familie aangegaan, als gevolg waarvan hij schulden heeft opgelopen.

2.7. [De speler] heeft door middel van het internet deelgenomen aan kansspelen waartoe Unibet gelegenheid heeft gegeven op de website www.unibet.com, al dan niet na naar die website te zijn doorgeleid vanaf het domein www.unibet.nl. Partijen zijn hiertoe in 2010 een overeenkomst van kansspel aangegaan, waarop de onder 2.3 bedoelde algemene voorwaarden van toepassing zijn. In het kader van zijn deelname aan de door Unibet aangeboden kansspelen heeft [de speler] voor het eerst op 26 juni 2010 en voor het laatst op 30 januari 2012 bedragen ingezet. Van eerstgenoemde tot en met laatstgenoemde datum, dus in een tijdsbestek van circa anderhalf jaar, heeft hij in totaal ruim € 2.200.000,- ingezet. Per saldo, wanneer de ingezette bedragen worden verminderd met de door Unibet aan hem uitgekeerde bedragen, heeft [de speler] een verlies geleden van € 184.671,50.

Hof A'dam 25 oktober 2016
ECLI:NL:GHAMS:2016:4212

2.8. Op 10 februari 2012 is [de speler] opgenomen in een crisistraject van de GGZ Friesland wegens een verslavingsproblematiek. Op 28 maart 2012 is hij om die reden opgenomen op de afdeling intensive care van Verslavingszorg Noord Nederland voor de duur van drie weken. Aansluitend is hij tot en met september 2012 bij dezelfde instelling ambulante behandeld. In het tijdvak waarin hij deelnam aan de door Unibet aangeboden kansspelen woonde [de speler] samen met zijn vriendin en hun twee kinderen. De desbetreffende affectieve relatie is op de klippen gelopen en [de speler] is daarop naar elders verhuisd. In hetzelfde tijdvak is hij geldleningen met vrienden en familie aangegaan, als gevolg waarvan hij schulden heeft opgelopen.

Uber

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018

4.25. Uit de toelichting van Uber op haar fraudebestrijdingsproces die zij op de mondelinge behandeling heeft gegeven volgt dat na een fraudesignaal de toegang van de chauffeur tot de Driver app tijdelijk wordt geblokkeerd totdat de chauffeur contact heeft opgenomen met een werknemer van Uber. De toegang tot de Driver app wordt gereactiveerd zodra de chauffeur contact heeft opgenomen.

Gelet op deze toelichting van Uber gaat de rechtbank ervan uit dat het besluit om de toegang tot de Driver app na een fraudesignaal tijdelijk te blokkeren automatisch, zonder menselijke tussenkomst, wordt genomen.

Deze tijdelijke blokkade heeft echter geen langdurig of blijvend effect, zodat het geautomatiseerde besluit geen rechtsgevolgen heeft of de chauffeur in aanmerkelijke mate treft zoals bedoeld in de Richtsnoeren (zie hiervoor onder 4.11).

4.26. De conclusie is dat niet is gebleken dat Uber ten aanzien van [verzoekers] geautomatiseerde besluiten in de zin van artikel 22 lid 1 AVG heeft genomen.

117

Uber

Rb A'dam 11 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1018

4.25. Uit de toelichting van Uber op haar fraudebestrijdingsproces die zij op de mondelinge behandeling heeft gegeven volgt dat na een fraudesignaal de toegang van de chauffeur tot de Driver app tijdelijk wordt geblokkeerd totdat de chauffeur contact heeft opgenomen met een werknemer van Uber. De toegang tot de Driver app wordt gereactiveerd zodra de chauffeur contact heeft opgenomen.

Gelet op deze toelichting van Uber gaat de rechtbank ervan uit dat het besluit om de toegang tot de Driver app na een fraudesignaal tijdelijk te blokkeren automatisch, zonder menselijke tussenkomst, wordt genomen.

Deze tijdelijke blokkade heeft echter geen langdurig of blijvend effect, zodat het geautomatiseerde besluit geen rechtsgevolgen heeft of de chauffeur in aanmerkelijke mate treft zoals bedoeld in de Richtsnoeren (zie hiervoor onder 4.11)

4.26. De conclusie is dat niet is gebleken dat Uber ten aanzien van [verzoekers] geautomatiseerde besluiten in de zin van artikel 22 lid 1 AVG heeft genomen.

118

'anderszins in aanmerkelijke mate treft'...(?)

119

'anderszins in aanmerkelijke mate treft'...(?)

120

de regels

Art. 22 AVG

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

121

de regels

SyRI-besluit
Aerius

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

art. 7, overw.
32, 42-43 AVG

voorbeelden

- geautomatiseerde selectie in sollicitatieprocedure(?)
- een datingsite
- Netflix aanbevelingen

filter-bubbles(...?)

122

de regels

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat uitsluitend is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

uitzonderingen

- noodzakelijk voor uitvoering van overeenkomst tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij Uniewetgeving of nationale wetgeving
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Art. 40 UAVG: uitzondering voor 'geautomatiseerde individuele besluitvorming anders dan op basis van profilering' nodig ter uitvoering van een taak van algemeen belang.

Verkeersboete.nl

123

informereren

- het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van [...] profilering, en,
- nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.

Art.13.2(f)
AVG

Art.14.2(g)
AVG

Art.15.1(h)
AVG

Art.21.1
AVG

gedetailleerde informatie over de belangrijkste kenmerken die bij de besluitvorming relevant zijn, bron van deze informatie en het belang ervan.

Bijvoorbeeld

- informatie die de betrokkene via het aanvraagformulier heeft verstrekt
- informatie over omgang met krediet in het verleden, waaronder betalingsachterstanden
- informatie uit officiële openbare bronnen, zoals frauderegisters en insolventieregisters.

[WP251rev.01, p. 37]

124

Een verzekeringsmaatschappij maakt gebruik van geautomatiseerde besluitvorming om premies voor een motorrijtuigenverzekering vast te stellen op basis van **monitoring van het rijgedrag** van klanten.

Om het belang en de verwachte gevolgen van de verwerking toe te lichten, legt de verwerkingsverantwoordelijke uit dat **gevaarlijk rijden tot hogere verzekeringsuitkeringen [bedoeld zal zijn: premies]** kan leiden en stelt hij een app ter beschikking die fictieve bestuurders, waarvan één met gevaarlijke rijgewoonten zoals snel optrekken en op het laatste moment remmen, met elkaar vergelijkt.

Hij gebruikt beeldmateriaal om **tips te geven** om deze gewoonten te verbeteren en zodoende de verzekeringspremies te verlagen.

[WP251rev.01 (Ned), p. 29]

125

bijzondere gegevens

Art.22.4
AVG

géén verwerking van bijzondere gegevens bij geautomatiseerde besluitvorming

tenzij

- *uitdrukkelijke toestemming, of*
- *o.g.v. unie- of nationaal recht, t.b.v. zwaarwegend algemeen belang, evenredigheid, passende maatregelen etc.*

Art.9.2(a)
AVG

Art.9.2()
AVG

én

- *passende maatregelen ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene*

126

kinderen

(71) De betrokkene dient het recht te hebben niet te worden onderworpen aan een louter op geautomatiseerde verwerking gebaseerd besluit, dat een maatregel kan behelzen — over persoonlijke hem betreffende aspecten, waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem op vergelijkbare wijze aanmerkelijk treft [...]

Een dergelijke maatregel mag geen betrekking hebben op een kind.

Aangezien deze formulering niet terugkomt in het artikel zelf, beschouwt de Groep artikel 29 dit niet als een absoluut verbod op dit soort verwerking met betrekking tot kinderen. In het licht van deze overweging beveelt de Groep artikel 29 echter aan dat verwerkingsverantwoordelijken in beginsel geen gebruik mogen maken van de vrijstellingen van artikel 22, lid 2, om dit soort verwerking te rechtvaardigen.

Rasterfahndung

Typically RAF-terrorists use cash and pay their electricity bill in person at the utility (to keep their apartments associated with a false name)

zoekresultaten

Verder kan de door de zoekmachines verrichte ordening en samenvoeging van de op het internet gepubliceerde informatie, teneinde de gebruikers van deze machines gemakkelijker toegang tot deze informatie te verschaffen, ertoe leiden dat, wanneer deze gebruikers op de naam van een natuurlijke persoon zoeken, zij via de resultatenlijst een gestructureerd overzicht krijgen van de over deze persoon op het internet vindbare informatie, waardoor zij een min of meer gedetailleerd profiel van de betrokkene kunnen opstellen.

Hu/EU 13 mei 2014, C-131/12 (Google Spain)

'online profiling or behavioral advertizing'

- advertising based on observation of behavior of individuals over time
- seeks to study characteristics of this behaviour through actions
- to develop a specific profile and provide these individuals with advertisements tailored to their interests

credit score ('kreditscore')

- a numerical expression based on a level analysis of a person's credit files, to represent the creditworthiness of the person.
- primarily based on a credit report information typically sourced from credit bureaus.
- to evaluate the potential risk posed by lending money to consumers and to mitigate losses due to bad debt

Rasterfahndung

Typically RAF-terrorists use cash and pay their electricity bill in person at the utility (to keep their apartments associated with a false name)

zoekresultaten

Verder kan de door de zoekmachines verrichte ordening en samenvoeging van de op het internet gepubliceerde informatie, teneinde de gebruikers van deze machines gemakkelijker toegang tot deze informatie te verschaffen, ertoe leiden dat, wanneer deze gebruikers op de naam van een natuurlijke persoon zoeken, zij via de resultatenlijst een gestructureerd overzicht krijgen van de over deze persoon op het internet vindbare informatie, waardoor zij een min of meer gedetailleerd profiel van de betrokkene kunnen opstellen.

HofvU 13 mei 2014, C-131/12 (Google Spain)

'online profiling or behavioral advertiz

- advertising based on observation of beha individuals over time
- seeks to study characteristics of this beha through actions
- to develop a specific profile and provide these individuals with advertisements tailored to their interests

(top-)sport

Peter Blangé, ex-international en bondscoach van het Nederlands volleybalteam, vertelt op IT Innovation Day over het gebruik van IT in de (top-)sport. Het digitaal analyseren van het eigen team, de spelers en het team van de tegenstander is niet meer weg te denken in de topsport. Talenten worden al op vroege leeftijd gevolgd om zo hun prestaties te meten, te vergelijken en te sturen...

ORTEC|SPORTS

...a level analysis
...ent the
...information
...aus.

- to evaluate the potential risk posed by lending money to consumers and to mitigate losses due to bad debt

wat de bestuursrechter ervan vindt

bestuursrechter

mate van arbeidsongeschiktheid vastgesteld op 43,88%... Maar géén sprake van besluitvorming die als gevolg van niet kenbare keuzes, gegevens en aannames onvoldoende inzichtelijk en controleerbaar is.

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316
- ABRvS van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1259

het bestuursorgaan [moet zorgdragen voor de inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens.

“verplichting [voor bestuursorgaan] om de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames volledig, tijdig en uit eigen beweging openbaar te maken op een passende wijze zodat deze keuzes, gegevens en aannames voor derden toegankelijk zijn”

131

bestuursrechter

mate van arbeidsongeschiktheid vastgesteld op 43,88%... Maar géén sprake van besluitvorming die als gevolg van niet kenbare keuzes, gegevens en aannames onvoldoende inzichtelijk en controleerbaar is.

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316
- ABRvS van 17 mei 2017, ECL

4.3.1. Volgens vaste rechtspraak [...] is het CBBS in beginsel rechtens aanvaardbaar te achten als ondersteunend systeem en ondersteunende methode bij de beoordeling of, en zo ja in welke mate, iemand arbeidsongeschikt is te achten in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetten.

Eveneens volgens vaste rechtspraak van de Raad dient in beginsel te worden uitgegaan van de juistheid van de in het CBBS opgenomen gegevens. [..]

In deze rechtspraak ligt besloten dat met het uit artikel 6, eerste lid, van het EVRM voortvloeiende vereiste van “equality of arms” en met het beginsel van “fair play” niet in strijd is dat het Uvw middels het CBBS beschikt over gegevens die voor de betrokkene niet alle kenbaar zijn

132

bestuursrechter

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316

Indien echter een door het bestuursorgaan genomen besluit geheel of ten dele het resultaat is van een geautomatiseerd proces - zoals de modelmatige waardebeoordeling in het kader van de uitvoering van de Wet WOZ – en de belanghebbende de juistheid van de bij dat geautomatiseerde proces gemaakte keuzes en van de daarbij gebruikte gegevens en aannames wil controleren en zo nodig gemotiveerd betwisten, moet het bestuursorgaan zorgdragen voor de **inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens**.

Zonder die inzichtelijkheid en controleerbaarheid dreigt een ongelijkwaardige procespositie van partijen te ontstaan. Een belanghebbende kan in geval van besluitvorming op basis van een computerprogramma dat vanuit zijn perspectief is te beschouwen als een zogenoemde "black box" immers niet controleren op basis waarvan tot een bepaald besluit wordt gekomen

het bestuursorgaan [moet zorgdragen voor de inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens.

133

bestuursrechter

- CRvB 15 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1737
- HR 17 augustus 2018, ECLI:NL:HR:2018:1316
- ABRvS van 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1259

Ter voorkoming van deze **ongelijkwaardige procespositie** rust in dit geval op genoemde ministers en de staatssecretaris de verplichting om de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames volledig, tijdig en uit eigen beweging openbaar te maken op een passende wijze zodat deze keuzes, gegevens en aannames voor derden toegankelijk zijn.

Deze volledige, tijdige en adequate beschikbaarstelling moet het mogelijk maken de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames te beoordelen of te laten beoordelen en zo nodig gemotiveerd te betwisten, zodat **reële rechtsbescherming** tegen besluiten die op deze keuzes, gegevens en aannames zijn gebaseerd mogelijk is, waarbij de rechter aan de hand hiervan in staat is de rechtmatigheid van deze besluiten te toetsen.

“verplichting [voor bestuursorgaan] om de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames volledig, tijdig en uit eigen beweging openbaar te maken op een passende wijze zodat deze keuzes, gegevens en aannames voor derden toegankelijk zijn”

134

ongevraagd advies Raad van State

problemen

- geen menselijke tussenkomst
- burger kan niet nagaan welke regels zijn toegepast
- burger dreigt slachtoffer te worden van robotachtige gelijkheid
- besluiten worden gebaseerd op statistische werkelijkheid die afwijkt van concrete feiten
- controle wordt onmogelijk door ketenbesluitvorming.

oplossingen

- beginselen van behoorlijke bestuur verscherpt interpreteren
- in het bijzonder: motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel
- bevorderen van maatwerk en 'menselijke' heroverweging in de bezwaarfase

135

ongevraagd advies Raad van State

problemen

- geen **menselijke tussenkomst**
- burger kan niet nagaan **welke regels** zijn toegepast
- burger dreigt slachtoffer te worden van **robotachtige gelijkheid**
- besluiten worden gebaseerd op **statistische werkelijkheid** die afwijkt van concrete feiten
- **controle** wordt onmogelijk door ketenbesluitvorming.

oplossingen

- beginselen van behoorlijke bestuur verscherpt interpreteren
- in het bijzonder: motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel
- bevorderen van maatwerk en 'menselijke' heroverweging in de bezwaarfase

136

ongevraagd advies Raad van State

problemen

- geen menselijke tussenkomst
- burger kan niet nagaan welke regels zijn toegepast
- burger dreigt slachtoffer te worden van robotachtige gelijkheid
- besluiten worden gebaseerd op statistische werkelijkheid die afwijkt van concrete feiten
- controle wordt onmogelijk door ketenbesluitvorming.

oplossingen

- beginselen van behoorlijke bestuur verscherpt interpreteren
- in het bijzonder: **motiveringsbeginselen** zorgvuldigheidsbeginsel
- bevorderen van maatwerk en 'menselijke' heroverweging in de bezwaarfase

welke algoritmes zijn gebruikt? welke gegevens zijn overgenomen van andere bestuursorganen?

137

Systeem Risico Inventarisatie (SyRI)

Rb Den Haag 5 februari 2020,
ECLI:NL:RBDHA:2020:865

De rechtbank laat in het midden of wordt voldaan aan de precieze definitie in de AVG van geautomatiseerde individuele besluitvorming en, voor zover dat het geval is, aan een of meer van de uitzonderingsgronden op het verbod daarvan in de AVG. Dat is ook niet relevant in het kader van de toets

van de rechtbank of de SyRI-wetgeving voldoet aan artikel 8 EVRM. **Wel acht de rechtbank het genoemde aanmerkelijk effect van het doen van een risicomelding en opname in het register risicomeldingen op het privéleven van de betrokkene een factor van betekenis bij haar beoordeling of de SyRI-**

wetgeving voldoet aan artikel 8 lid 2 EVRM. Ook dit effect bepaalt mede de mate waarin met de SyRI-wetgeving sprake is van inmenging op het recht op respect voor het privéleven. Zij neemt daarbij in aanmerking dat onderdeel van het recht op bescherming van persoonsgegevens het recht van eenieder is om zijn persoonsgegevens in redelijke mate te kunnen volgen en over de verwerking van zijn gegevens te worden geïnformeerd.

138

DATAFICATION & BIG DATA & ARTIFICIAL INTELLIGENCE ETC.

geautomatiseerde besluitvorming (art. 22 AVG)

139

datafication [dey•tuh•fi•key•shuh•n]

a modern technological trend turning many aspects of our life into **computerized data** and transforming this information into **new forms of value** [Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

*every breath you take
every move you make
every bond you break
every step you take...*

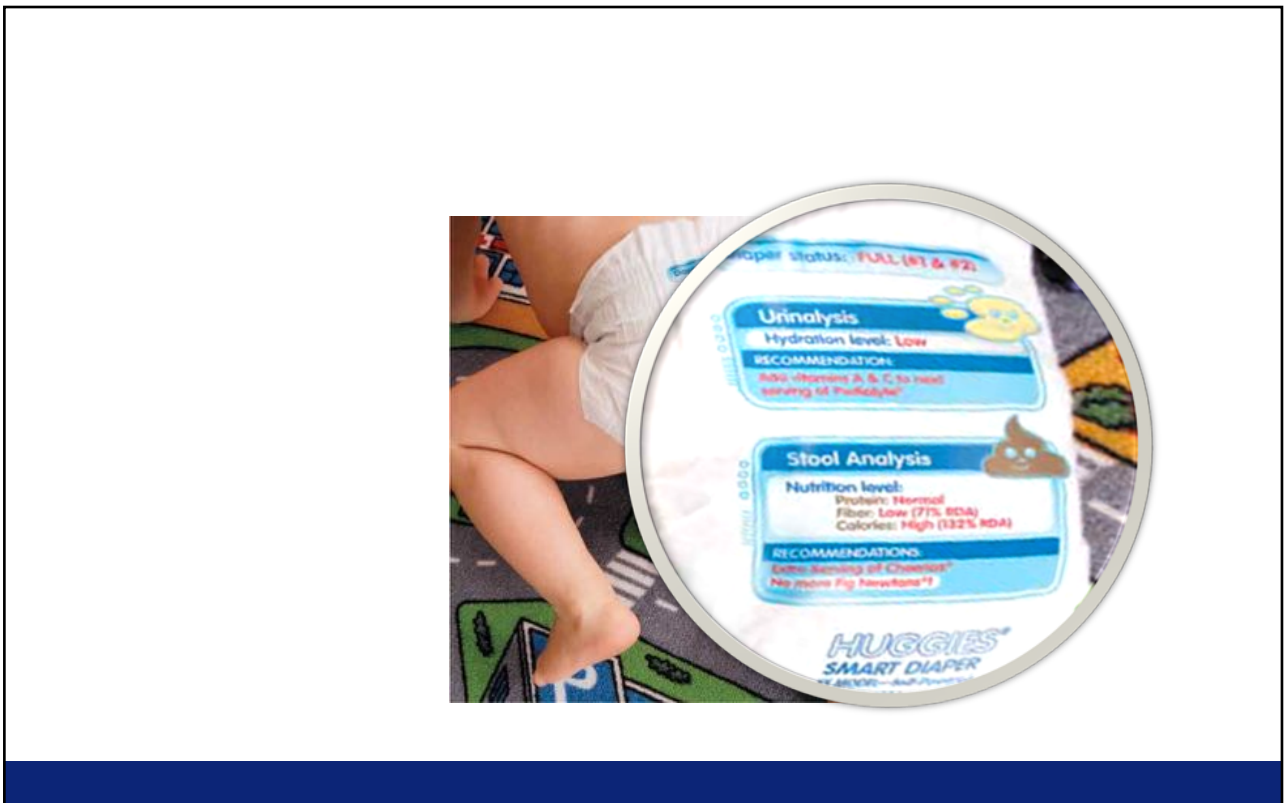
iPhone 6S:

- Proximity sensor
- Ambient light sensor
- 12MP Camera
- Accelerometer
- Gyroscope
- Compass
- Barometer
- NFC for Apple Pay
- Touch ID fingerprint scanner
- Pressure sensitive display

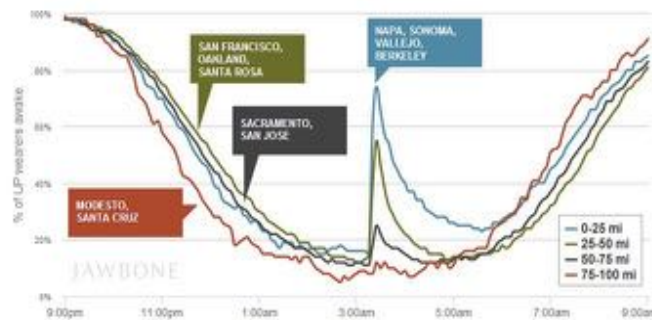
140

141

142

143

big data

Big Data is a generalized, *imprecise term* that refers to the use of large data sets in data-science and *predictive analytics* [Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

Big data can be used to identify more general trends and correlations but it can also be processed in order to *directly affect individuals* [WP29 2013]

high-volume, high-velocity and high-variety information assets that demand cost-effective, innovative forms of information processing for enhanced insight and *decision making* [www.gartner.com/it-glossary/big-data]

unprecedented computational power and sophistication make possible *unexpected discoveries*, innovations, and advancements in our quality of life [Whitehouse 2014]

144

145

correlatie ≠ causaliteit

146

de spanning tussen big data en de AVG

- use of algorithms
 - opacity of the processing
 - tendency to collect 'all data'
 - repurposing of data, and
 - use of new types of data
- transparantie (art. 12-14 AVG)
- profilering (art. 22 AVG)
- gegevensminimalisatie (art. 5.1c)
- doelbinding (art. 5.1b)

147

in a big-data age most innovative secondary uses [of data] haven't been imagined when the data is first collected. How can companies provide notice for a purpose that has yet to exist? How can individuals give informed consent to an unknown...?

[Mayer-Schönberger & Cukier 2013]

free, specific, informed and unambiguous 'opt-in' consent would almost always be required, otherwise further use cannot be considered compatible

[WP29 2013]

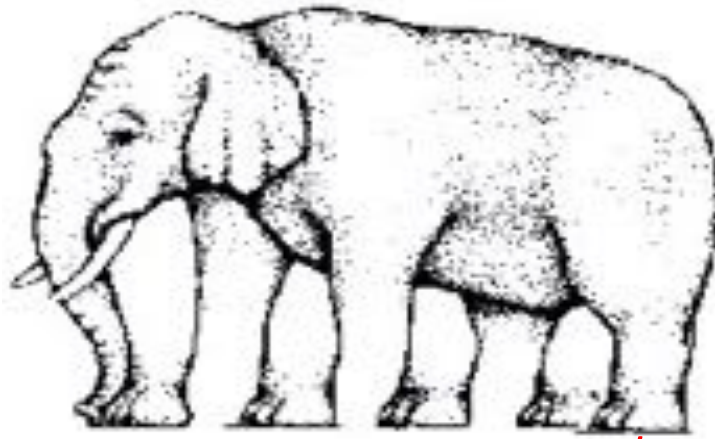
148

personalisering
stigmatisering
'ontmenselijking'
discriminatie
onschuldpresumptie
etc.

further reading...

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

151

vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

152